

Miljøgodkendelse af Hyrupvej 22, 6541 Bevtoft

Jf. § 12, stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

(LBK nr. 442 af 13/05/2016)

14. september 2016

Haderslev Kommune

Indhold

1	Generelle forhold	3
1.1	Ejer og driftsforhold	4
1.2	Godkendelsespligt.....	4
1.3	Godkendelsens omfang.....	4
1.3.1	Projektets omfang	4
1.3.2	Tidligere godkendelser	7
1.3.3	Biaktiviteter	7
1.3.4	Husdyrbrugets ophør	7
1.4	Offentlighed og høring.....	8
1.4.1	Offentlighed og høring	8
1.4.2	Ikke-teknisk resume	10
2	Anlægget	13
2.1	Dyrehold og Management	13
2.2	Lokalisering.....	23
2.2.1	Faste afstandskrav	24
2.2.2	Landskabet og planforhold.....	26
2.3	Energi- og vandforbrug.....	29
2.3.1	Energiforbrug.....	29
2.3.2	Vandforbrug	30
2.4	Gener.....	31
2.4.1	Lugt.....	32
2.4.2	Støj.....	34
2.4.3	Lys	35
2.4.4	Fluer og skadedyr.....	35
2.4.5	Støv	36
2.4.6	Transport	36
2.5	Forurening	37
2.5.1	Spildevand	37
2.5.2	Husdyrgødning og foder	38
2.5.3	Affald og miljøfarlige stoffer.....	41
2.5.4	Ammoniak.....	43
3	Arealerne	51
3.1	Markoplysninger	51
3.2	Gødningsregnskab	54
3.3	Nitrat (overfladevand).....	57
3.4	Nitrat (grundvand).....	60
3.5	Fosfor.....	61
3.6	Ammoniak fra udbringning	62
3.7	<i>Bedste tilgængelige udbringningsteknik</i>	64
3.8	Gener fra udbringning	66
4	Bilag	67

1 Generelle forhold

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven¹ på Hyrupvej 22, 6541 Bevtoft ved Lars Christensen.

Afgørelsen omfatter udvidelse af dyreholdet fra 3.675 stk. slagtesvin 31-110 kg, svarende til 99,83 DE og til 7.437 stk. slagtesvin 30-114 kg, 5 stk. ammekøer over 600 kg, 2 stk. småkalve (0-6 mdr.), 2 stk. tyrekalve (0-6 mdr.) og 5 stk. kvier/stud, tung race (6 mdr. - kælving), svarende til 223,4 DE. Endvidere opførsel af en tilbygning til slagtesvinestald 7 på 640 m².

Godkendelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af Bilag 2 – Oversigt over vilkår, og omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg samt bedriftens arealer.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser også selv om disse regler evt. skærpes i forhold til denne godkendelse (Se bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- Lever op til kravene om anvendelse af BAT
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller af rødlistes
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven, miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven.

Jævnfør §§ 40 og 41 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen², skal en miljøgodkendelse regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering foretages allerede efter 8 år, hvor retsbeskyttelsen udløber, eller senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner. Haderslev Kommune forventer at revurdere husdyrbruget igen senest i 2024.

Dato for godkendelse: 14. september 2016

Håkon Karlsen
Miljømedarbejder
Natur og Landbrug, Haderslev Kommune

Journal nr.: 16/8172
Kvalitetssikring: Astrid K. Jepsen, Haderslev Kommune

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#)

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 44 af 11/01/2016](#)

1.1 Ejer og driftsforhold

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget.

Ansøger/Ejer	Lars Christensen Hyrupvej 22 6541 Bevtoft Mobil nr: 5174 1210 E-mail: lars.christensen22@live.dk	Bedriftsoplysninger Hyrupvej 22 6541 Bevtoft CVR nr. 13195536 P-nr. 1000518347 CHR nr. 29192 Ejendomsnr. 5100021971
Ejer af dyrene	Jørgen Peter Thorøe Bovlund Bjergvej 8 6535 Branderup J Mobil nr: 4017 5409 E-mail: j.p.thoroe@mail.dk CVR-nr.: 14575189	
Konsulent	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd Peberlyk 2 6200 Aabenraa Tlf. 7436 5043 Mobil nr. 6155 8262 E-mail: upa@landbosyd.dk	Matrikler på ejendom Ejerlav Matrikel nr. Hyrup, Bevtoft 6

1.2 Godkendelsespligt

I dette afsnit gøres der rede for, hvorfor projektet er godkendelsespligtigt.

Haderslev Kommunes vurdering

Dyreholdet på ejendommen udvides fra 99,83 DE til 223,4 DE, primært slagtesvin. Der etableres en tilbygning til en slagtesvinestald på 640 m², til produktion af 2.762 slagtesvin (30-114 kg). Slagtesvineproduktionen bliver godkendelsespligtig efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven³, idet der er mere end 210 DE slagtesvin.

1.3 Godkendelsens omfang

I dette afsnit gøres der rede for projektets overordnede forhold, som ikke direkte har med miljøpåvirkningen at gøre. Der gøres rede for, hvad projektet omfatter, dvs. hvilke ejendomme og bygninger, hvilket dyrehold, hvilke arealer samt eventuelle biaktiviteter. Der oplyses desuden om tidligere godkendelser af husdyrbruget og om hvad der skal ske i tilfælde af husdyrbrugets ophør.

1.3.1 Projektets omfang

I dette afsnit redegøres kort for projektets omfang.

Ansøgers tekst

Der søges om godkendelse til at udvide slagtesvineproduktionen på Hyrupvej 22, 6541 Bevtoft i eksisterende stalde fra 3.675 slagtesvin 31-110 kg, svarende til 99,83 DE til 4.675 slagtesvin 30-114 kg og 5 ammekøer med opdræt, svarende til 142,93 DE i etape 1.

³ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#)

Som etape 2 ansøges om tilbygning så dyreholdet kan udvides med endnu 2.762 slagtesvin til i alt 7.437 slagtesvin 30-114 kg og 5 ammekøer med opdræt svarende til 223,4 DE.

Bedriftens markdrift sker med udgangspunkt i ejendommen Hyrupvej 22.

Til udbringning af gyllen fra bedriften er der et areal på ca. 108 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Heraf ligger godt 36 ha i nitratfølsomme indvindingsområder.

Overskydende husdyrgødningen fra bedriften, der ikke er plads til harmonimæssigt vil fremadrettet som udgangspunkt blive afsat til biogasanlæg. Der tages ikke afgasset gylle retur.

Starttidspunkt for byggeriet

01-03-2018

Sluttidspunkt for byggeriet

01-09-2018

Starttidspunkt for driften

01-09-2016

Beskrivelse af datoerne

Udvidelsen i eksisterende stalde ønskes godkendt så hurtigt som muligt.

Det er ikke helt sikkert, at der vil blive lavet en tilbygning. Datoerne for byggeriet er derfor angivet at ligge ca. 2 år længere fremme. Om der vil blive bygget kommer bl.a. til at afhænge af den generelle økonomiske situation.

Ønsket om at udvide produktionen skal ses i sammenhæng med strukturudviklingen i landbruget. Øget konkurrence, øgede omkostninger og faldende priser på landbrugsprodukter samt bortfald af tilskud medfører behov for rationalisering, øget specialisering og større produktioner. Større og mere specialiserede produktionsenheder forbedrer muligheden for at tiltrække og fastholde arbejdskraft på bedriften – hvilket igen giver en større fleksibilitet for landmanden, herunder mulighed for at deltage i familieliv og ferie.

Udvidelsen er derfor erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens fortsatte drift og udvikling som landbrugsejendom.

Såfremt ansøgningen ikke imødekommes, vil den eksisterende produktion fortsætte uændret.

Haderslev Kommunes vurdering

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, og med de ændringer, der fremgår af denne godkendelses vilkår. Ovenstående beskrivelse er kun en kortfattet beskrivelse af projektets omfang, som vil blive beskrevet nærmere i de efterfølgende afsnit.

Det er kommunens vurdering, at projektet kun omfatter anlæg på den aktuelle ejendom og at denne ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med anlæg på andre ejendomme.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter

udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet. Miljøpåvirkningen, der kommer som følge af udvidelsen på husdyrbruget vurderes ikke at påvirke lokalområdet i negativ retning, jævnfør nærværende miljøgodkendelse.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der er meddelelsespligt. Det er kommunen, der vurderer, om fremtidige ændringer af bedriftens dyrehold eller staldindretning, opførsel af nye stalde eller opbevaringsanlæg skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer samt ændringer i ejerforhold skal ligeledes anmeldes til kommunen.

Nul-alternativ

Med hensyn til naboer vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil betyde væsentlige gener for naboerne omkring husdyrbruget.

Det er endvidere Haderslev Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser, af nul-alternativet, dvs. fastholdelse af et konstant produktionsniveau på husdyrbruget, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil nul-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer med mere), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes. Nul-alternativet vurderes derfor ikke som værende et relevant valg.

Udnyttelsesfrist

Der er ansøgt om, at have to år til at udnytte godkendelsen, hvilket stilles som vilkår. Med udnyttet menes her, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Endvidere skal der være indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være nået inden for tidsfristen.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i seneste tre år, jf. § 33 i husdyrgodkendelsesloven.

Vilkår

- 1) Godkendelsen gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 2) Etape 1 i miljøgodkendelsen bortfalder, hvis der ikke inden for to år fra denne afgørelses meddelelse er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.
- 3) Etape 2 i miljøgodkendelsen bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden to år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen bortfalde.

1.3.2 Tidligere godkendelser

I dette afsnit redegøres kort for husdyrbrugets tidligere godkendelser.

Ansøgers tekst

Det eksisterende dyrehold er anmeldt i 1996 til 3.675 standard slagtesvin. Ifølge Skov- og Naturstyrelsens notat fra 30/11-2004 skal anmeldelser fra før 1998 opfattes som tilladelser til standard-afgangsvægte. Den faktiske produktion på ejendommen har varieret hen over årene i antal og afgangsvægt op til 110 kg.

På ejendommen er der også et mindre hold af ammekøer, som afgræsser arealer rundt om staldanlægget. Fremrettet ønskes mulighed for op til 5 ammekøer med opdræt.

Jf. tilsynsbrevet fra den 3/7-2014 er der også 2 heste på ejendommen. Der tilhører ingen heste til bedriften, men kommunen har muligvis ved tilsyn set 2 heste tilhørende naboen. Hestene går kun en gang imellem på græsarealet.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at ansøgningsmaterialet tager udgangspunkt i det tidligere tilladte.

1.3.3 Biaktiviteter

I dette afsnit redegøres der for biaktiviteter på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Der foregår ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Da der ikke forefindes biaktiviteter på husdyrbruget stilles der ikke vilkår i forhold hertil.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

I dette afsnit gøres der rede for, hvilke tiltag der planlægges at udføre for at forebygge forurening i forbindelse med husdyrbrugets ophør.

Ansøgers tekst

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent - ellers vil anlægget blive tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag ved *husdyrbrugets ophør* er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

Der er stillet vilkår om oprydning i forbindelse med bedriftens ophør, så risiko for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr begrænses, og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende stand. Det er kommunen, som vurderer, om foranstaltningerne er tilstrækkelige og om en tilfredsstillende tilstand er opnået inden for en rimelig tidsfrist. Gyllebeholdere, der opføres uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer, skal fjernes når beholderen ikke længere skal anvendes.

Vilkår

4) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.

- 5) Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 6) Ejendommens bygninger skal rengøres.
- 7) Gyllebeholderen på 2000 m³, der er opført uden tilknytning til de øvrige bygninger, skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for markdriften på ejendommen som beholderen ligger på.

1.4 Offentlighed og høring

I dette afsnit gøres der rede for inddragelsen af offentligheden i forbindelse med denne afgørelse.

1.4.1 Offentlighed og høring

Der gøres her rede for inddragelse af offentligheden og lovpligtige høringer.

Forannoncering

Ansøgningen blev offentliggjort på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser – tilladelse den 11. april 2016.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Høring af naboer og parter

Naboer og parter, samt ansøger selv og øvrige parter der har anmodet om orientering i sagen blev orienteret om ansøgningen om miljøgodkendelse og om udkast til miljøgodkendelse den 23. juni 2016 med en frist på 6 uger til at indsende bemærkninger. Høringsperioden blev forlænget til den 12. september, da der kom et brev retur og brevet blev genfremsendt til anden adresse.

Der ingen bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse og klagevejledning

Miljøgodkendelsen af Hyrupvej 22, 6541 Bevtøft i henhold til § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive annonceret på kommunens hjemmeside www.haderslev.dk -> Politik og Dialog -> Høringer og afgørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest onsdag den 12. oktober 2016. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøgodkendelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Udnyttelse af miljøgodkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne godkendelse. Udnyttelsen af miljøgodkendelsen sker på eget ansvar, idet Natur- og Miljøklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøgodkendelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøgodkendelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7⁴ er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Til implicerede parter:

- Lars Christensen, Hyrupvej 22, 6541 Bevtoft, CVR- nr.: 13195536
- Jørgen Peter Thorøe, Bovlund Bjergvej 8, 6535 Branderup J, CVR-nr.: 14575189
- Flemming Popp, Branderupvej 3, 6534 Agerskov (Formand Agerskov Vandværk)
- Niels Erik Johansen, Hyrupvej 47, 6541 Bevtoft (Forpagtningsaftale (mark 35-37))
- Egon Højer Thomsen, Hyrupvej 51, 6541 Bevtoft (Forpagtningsaftale mark 48)
- Svend & Kirsten Sommerlund, Hyrupvej 38, 6520 Toftlund, CVR-nr. 14702571 (Forpagtningsaftale mark 50-53)
- A/S PLANTNINGSSKABET SØNDERJYLLAND, Mårbækvej 2, 6240 Løgumkloster, CVR-nr. 35746714 (Forpagtningsaftale Hyrupvej 0, 14C og 37B)

Til naboer indenfor konsekvenszonen (se bilag 3):

- Arne Ohlsen, Hyrupvej 18, 6541 Bevtoft
- Ejnar Rasmussen og Frida A. Rasmussen, Hyrupvej 24, 6541 Bevtoft
- Peter S. Holm, Charlotte K. Holm og Rasmus K. Holm, Hyrupvej 26, 6541 Bevtoft
- Erling Due Pedersen og Grethe Pedersen, Hyrupvej 28, 6541 Bevtoft
- Rene H. Boytang og Lene L. Boytang, Hyrupvej 45, 6541 Bevtoft
- Niels Erik Johansen og Inge Johansen, Hyrupvej 47, 6541 Bevtoft
- Mogens Hansen og John Hansen, Hyrupvej 49, 6541 Bevtoft
- Egon Højer Thomsen og Ulla Kirstine Thomsen, Hyrupvej 51, 6541 Bevtoft
- Hans Peter Andresen, Hyrupvej 55, 6541 Bevtoft
- Jørgen Jørgensen, Landgangen 3,1. th., 6100 Haderslev
- Henrik S. Jensen, Johanniskirckhof 19, DE-24937 Flensburg (Hyrupvej 53, 6541 Bevtoft)

⁴ Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr 606 af 12/06/2013](#).

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: LandboSyd, Ulla Refshammer Pallesen, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
e-mail: upa@landbosyd.dk
- Nabokommune, hvor der er arealer: Tønder Kommune
e-mail: teknisk@toender.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til kommunens hjemmeside:

- Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson@mail.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

1.4.2 Ikke-teknisk resume

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ikke-teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Der søges om godkendelse til at udvide slagtesvineproduktionen på Hyrupvej 22, 6541 Bevtøft i eksisterende stalde fra 3.675 slagtesvin 31-110 kg, svarende til 99,83 DE **til** 4.675 slagtesvin 30-114 kg og 5 ammekøer med opdræt, svarende til 142,93 DE i etape 1.

Som etape 2 ansøges om tilbygning så dyreholdet kan udvides med endnu 2.762 slagtesvin til i alt 7.437 slagtesvin 30-114 kg og 5 ammekøer med opdræt svarende til 223,4 DE.

Det eksisterende dyrehold er anmeldt i 1996 til 3.675 standard slagtesvin. Ifølge Skov- og Naturstyrelsens notat fra 30/11-2004 skal anmeldelser fra før 1998 opfattes som tilladelser til

standardafgangsvægte. Den faktiske produktion på ejendommen har varieret hen over årene i antal og afgangsvægt op til 110 kg.

På ejendommen er der også et mindre hold af ammekøer, som græsser arealer rundt om staldanlægget. Fremrettet ønskes mulighed for op til 5 ammekøer med opdræt.

Der er ved tilsynet den 3/7-2014 registreret 2 heste på græsarealet ved staldene. Det har efterfølgende vist sig, at det er naboens heste. Der er en aftale om afgræsning i kortere perioder i løbet af året.

Bedriftens markdrift sker med udgangspunkt i ejendommen Hyrupvej 22.

Til udbringning af gyllen fra bedriften er der et areal på ca. 108 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Heraf ligger godt 36 ha i nitratfølsomme indvindingsområder.

Overskydende husdyrgødningen fra bedriften, der ikke er plads til harmonimæssigt vil fremadrettet som udgangspunkt blive afsat til biogasanlæg. Der tages ikke afgasset gylle retur.

Markerne 40-46 har været forpagtet ind til nu, og det vides endnu ikke, om forpagtningen fortsætter. Arealerne er for en sikkerheds skyld medtaget. Såfremt forpagtningen ophører skal dyreholdet reduceres med 9,38 DE, eller alternativt skal der anmeldes/godkendes 6,7 ha anden jord.

Kapacitet til opbevaring af gylle mv. er på ca. 10,3 måneder i ansøgt drift.

De største potentielle gener for naboer vil være fra lugt, støj og transport. Lugtberegningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser at geneafstandene overholdes, og at lugtemissionen reduceres pga. hyppig udslusning af gylle.

Antallet af kørsler til og fra ejendommen med tung trafik stiger med ca. 33 %.

Det kan ikke undgås at naboerne en gang imellem vil kunne høre støj fra ejendommen, men det vurderes, at ejendommen kan overholde miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Driften af ejendommen tilrettelægges, så der tages mest muligt hensyn til naboerne.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde/Natura 2000 område, er habitatområdet Mandbjerg Skov ca. 5 km sydvest for staldanlægget.

De nærmeste naturarealer, der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 er et vandhul lige op ad gyllebeholderen mod vest.

Nærmeste naturpunkter til depositionsregninger er en mindre mose godt 300 m syd for gyllebeholderen og potentiel ammoniakfølsom skov ca. 600 m nordvest for staldanlægget. For kategori 2 er punktet sat ved et overdrev ca. 10 km øst for staldanlægget. Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 1 er et en skovnaturtype (bøg på mor med kristtorn) i Natura 2000 området Lindet skov, Hønning Mose og Plantage. Lovdrup Skov og Skrøp, som findes ca. 12,2 km vest for det ansøgte projekt..

For at leve op til det generelle ammoniakreduktionskrav og BAT for ammoniak fodres der med et foder med et lavere indhold af fosfor og råprotein end normen.

Det vurderes, at ansøgningen ikke vil have indflydelse på habitatdirektivets bilag IV-arter, idet der ikke opdyrkes nye arealer, der ikke fjernes store gamle træer eller gamle bygninger og der ikke fjernes stendynger eller diger mv.

Beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauet for fosforoverskud og nitrat overholdes, samt at ammoniakreduktionskravet ligeledes overholdes.

I forbindelse med udvaskningsberegninger, benytter www.husdyrgodkendelse.dk beregningsmodulet Farm-N. I beregningsmodulet gødes der altid op til den maksimale kvælstofkvote. Det betyder, at nettoforbruget af kvælstof (kvælstof fra handelsgødning + udnyttet kvælstof fra husdyrgødning) svarer til normerne for afgrøderne, der indgår i de respektive sædskifter i nuværende og ansøgt scenarium. Forbruget af handelsgødning fremgår altså ikke direkte af ansøgningen, men forbruget indgår altid i beregningerne.

Ønsket om at udvide produktionen skal ses i sammenhæng med strukturudviklingen i landbruget. Øget konkurrence, øgede omkostninger og faldende priser på landbrugsprodukter samt bortfald af tilskud medfører behov for rationalisering, øget specialisering og større produktioner. Større og mere specialiserede produktionsenheder forbedrer muligheden for at tiltrække og fastholde arbejdskraft på bedriften – hvilket igen giver en større fleksibilitet for landmanden, herunder mulighed for at deltage i familieliv og ferie.

Udvidelsen er derfor erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens fortsatte drift og udvikling som landbrugsejendom.

Såfremt ansøgningen ikke imødekommes, vil den eksisterende produktion fortsætte uændret.

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og Management

I dette afsnit oplyses der om dyr og staldsystemer, der indgår i ansøgningen, samt om management og brug af bedste tilgængelige staldteknologi på husdyrbruget.

Ansøgers tekst

Beskrivelse af dyreholdet

Der søges om godkendelse til at udvide slagtesvineproduktionen på Hyrupvej 22, 6541 Bevtøft i eksisterende stalde fra 3.675 slagtesvin 31-110 kg, svarende til 99,83 DE **til** 4.675 slagtesvin 30-114 kg og 5 ammekøer med opdræt, svarende til 142,93 DE i etape 1.

Som etape 2 ansøges om tilbygning så dyreholdet kan udvides med endnu 2.762 slagtesvin til i alt 7.437 slagtesvin 30-114 kg og 5 ammekøer med opdræt svarende til 223,4 DE.

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mndr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE
						Ind	Ud		
Sydligste stald	Nej	SvSI04	Nudrift	1503	450	31,00	110,00		40,83
			Ansøgt	1913	450	30,00	114,00		55,73
Nordligste stald østlige sektion	Nej	SvSI04	Nudrift	1086	325	31,00	110,00		29,50
			Ansøgt	1381	325	30,00	114,00		40,23
Nordligste stald vestlige sektion	Nej	SvSI04	Nudrift	1086	325	31,00	110,00		29,50
			Ansøgt	1381	325	30,00	114,00		40,23
Nordligste stald første ny sektion mod vest	Nej	SvSI04	Nudrift	0	0	31,00	110,00		0,00
			Ansøgt	1381	325	30,00	114,00		40,23
Nordligste stald anden ny sektion mod vest	Nej	SvSI04	Nudrift	0	0	31,00	110,00		0,00
			Ansøgt	1381	325	30,00	114,00		40,23
Stald til ammekøer	Nej	KvAm11	Nudrift	0	0				0,00
			Ansøgt	5	0				3,57
		KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	2	0	0,00	6,00		0,54
		KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	5	0	6,00	27,00		2,38
		KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	2	2	40,00	220,00		0,24
Sum			Nudrift					99,83	
			Ansøgt					223,40	
Ændring alle produktioner:								123,56	

Beskrivelse af anlægget

Staldgulve

Alle stalde er vist som "Drænet gulv + spalter (33/67)" i ansøgningskemaet, nærmere beskrivelse ses under afsnittet "Bedste tilgængelige staldteknologi".

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ ansøgt	Antal dyr	Antal DE
SvSi04	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	Nudrift	3675	99,83
		Ansøgt	7437	216,67
KvAm11	Ammeko over 600 kg, Dybstr. (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	5	3,57
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	2	0,54
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	5	2,38
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	2	0,24

Ventilationsoplysninger

Staldafsnit	Ventilationstype	Maksimal ventilation i m ³ /h	Antal afkast (udsugninger)	Afkasthøjde over kip
Sydligste stald	Undertryksventilation med vægventiler	*	3 ud	ca. 0,7 m
Nordligste stald	Undertryksventilation med vægventiler	*	4 ud	ca. 0,7 m
Ny sektion	Undertryksventilation med vægventiler	*	forventet 2 ud	forventet ca. 0,7 m
Ny sektion	Undertryksventilation med vægventiler	*	forventet 2 ud	forventet ca. 0,7 m

* Det har ikke umiddelbart kunne lade sig gøre at finde oplysningerne for ventilationskapaciteten. Normalt ligger ventilationskapaciteten på ventilationssystemer på 8-14.000 m³/h.

Overbrusning af svinestalde

Der er/bliver etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde.

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet. Energiforbruget kan følges løbende på internettet.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, således forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er nedskrevet.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der er ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men der deltages i relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, der skal håndteres. Ejer af ejendommen passer selv dyrene.

Der lægges stor vægt på dyrevelfærd og god staldhygiejne.

Der er alarm på ventilationsanlægget, således at der kan gribes ind, hvis der er strømsvigt eller lignende.

Herudover vaskes rutinemæssigt efter hvert hold slagtesvin.

Gylle udbringes normalt på hverdage, men hvis der er behov for det pga. vejrforhold, kan der en sjælden gang i mellem blive kørt ud i weekenden. Udkørsel sker via maskinstation med en selvlæssende 25 m³ gyllevogn eller nedfælder.

Ejer af dyrene har indgået en sundhedsrådgivningsaftale med dyrlæge og denne fortsætter.

Ejer af ejendommen deltager bruger rådgivning fra landboforening, dels fast (planteavls- og svinerådgivning, regnskab mv.) og dels ad hoc (fx miljørådgivning i forbindelse med udvidelse og strategiovervejelser).

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Egenkontrol

Der føres på ansøgningstidspunktet forskellige skriftlige opgørelser over egenkontrol. Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderen, der laves svineflytningsregistreringer og der føres journal over medicinbehandling. At egenkontrollerne beskrives her, skal ikke ses som et forslag til, at kommunen skal stille krav til, at bedriften fast skal fremlægge disse kontroller for myndigheden.

Herudover er der en række andre fast procedurer, som dog ikke registreres skriftligt:

Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter bestemte rutiner (efter hvert hold).

Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.

Etablering af flydelag umiddelbart efter tømning, hvis behov.

I løbet af dagen holdes anlæggene under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal.

Redegørelse for mulige uheld

Hvis der vaskes markredskaber og lignende på ejendommen, sker det på græsdækket areal. Der vaskes ikke gyllevogn og marksprøjte ved staldanlægget.

Bedriften har en maskinstation til at stå for udkørsel af husdyrgødning. Udbringningen sker med slæbeslanger eller nedfælder afhængigt af afgrøden. Der er ikke etableret fast påfyldningsplads ved gyllebeholderen, og der er ikke fastmonteret tømningssystem monteret på gyllebeholderen. Skulle der ske spild i forbindelse med overpumpning til gyllevogn eller lastbil

ved beholderen eller fortanken, vil gyllen øjeblikkeligt blive samlet op. Gyllevogne og lastbiler er udstyret med sugetårn med tilbageløb til gyllebeholder. Dette mindsker risikoen for spild.

I forbindelse med udbringning af gylle vurderes vejret før udbringning, så der ikke køres ud, hvis der er risiko for store nedbørsmængder. Ingen af de ejede og forpagtede arealer har hældning direkte ned til vandløb eller hav.

Pga. højdeforskel mellem forbeholder og kanaler kan der ikke ske overløb fra forbeholderen, når gyllekanalerne i staldene tømmes.

Hvis en gyllevogn vælter - eller gyllebeholderen springer - eller der sker overfyldning af gyllebeholderen trods faste procedurer om tjek af kapacitet før overpumpning - vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt. Der er etableret gyllealarm i forbindelse med gyllebeholderen.

Risikoen for sammenbrud af gyllebeholderen vurderes at være ekstrem lille, idet beholderen tilses via 10-års beholderkontrollen og evt. skader repareres løbende.

I forbindelse med fx sygdomsudbrud med efterfølgende restriktioner over for svineflytninger eller slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Normalt opbevares der ikke handelsgødning på ejendommen. Hvis det sker, vil det være i big bags i det nye maskinhus (maks. Opbevaring af 25 big bags umiddelbart før udkørsel).

Rengøring og desinfektion

På nuværende tidspunkt vaskes med rent koldt vand med højtryksrensere.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene, og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er:

Staldsystemer for grise, slagtesvinestalden

- et fuldspaltet gulv med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrå vægge og skrånende gødningssskakter samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Der findes p.t. 8 teknologiblade:

- Køling af gylle i slagtesvinestalde (2. udgave, revideret 26.01.2011)
- Fast overdækning af gyllebeholder (1. udgave, oprettet 11.11.2010)
- Råprotein i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Fosfor i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle, Dyretype: Slagtesvin (2. udgave, revideret 20.12.2010)

- Kemisk luftrensning med syre, Dyretype: Slagtesvin (3. udgave, revideret 23.05.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Slagtesvin (1. udgave revideret 23.05.2011)
- Delvist fast gulv, Dyretype: Slagtesvin (3. udgave revideret 29.03.2011)

Den nordligste stald er oprindeligt en fuldspaltestald med betonspalter. Den sydligste stald blev på et tidspunkt ændret fra stald med delvis fast gulv til en stald med fuld kumme under spalterne. For at leve op til dyrevelfærdskravet om "fast gulv" er der udskiftet delelementer, så fuldspalteelementer er udskiftet med drænelementer. Alle stalde er derfor vist som "Drænet gulv + spalter (33/67)" i ansøgningskemaet.

Der er "træk- og slip" i alle stalde. I dag udsluses gylle ca. en gang om måneden. Fremadrettet udsluses gylle fra alle stalde en gang om ugen på en hverdag.

Staldene er således BAT jf. BREF-dokumentet, og endvidere fodres med et foder med reduceret indhold af råprotein og fosfor i forhold til normen.

Redegørelse for renovering af staldanlægget:

De eksisterende stalde forventes at kunne drives videre de næste ca. 10-20 år uden gennemgribende renoveringer.

Ud over BREF-dokumentet og teknologibladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne tilpasninger kommer systemet til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund heraf, må vi antage, at de eksisterende stalde kan fortsætte indtil videre.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal. For at leve op til BAT og det generelle ammoniakreduktionskrav, anvendes i ansøgt drift foder med lavere indhold af fosfor og råprotein end normen.

Der arbejdes løbende på at foderoptimere både med hensyn til dyrenes trivsel og miljøbelastningen. Pt. fodres med en enhedsblanding til slagtesvinene. Hvis der er behov for det, for at leve op til foderkorrektionen, vil der blive ændret på fodringen.

Vejledende niveauer for BAT-foder til svin:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Foderet indeholder fytase.

Etape 1

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravænnning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	Foder total ¹	Protein ²	Fosfor ³	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årssø / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
Sydligste stald	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	142,75	4,62			
Nordligste stald østlige sektion	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	142,75	4,62			
Nordligste stald vestlige sektion	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	142,75	4,62			
Nordligste stald første ny sektion mod vest	Ingen data							
Nordligste stald anden ny sektion mod vest	Ingen data							
Stald til ammekøer	KvAm11	Nudrift	2502,00	207,00	3,60			
		Ansøgt	2502,00	207,00	3,60			
	KvSm01	Nudrift	1138,00	183,00	4,51			
		Ansøgt	1138,00	183,00	4,51			
	KvKs09	Nudrift	2610,00	138,00	3,24			
		Ansøgt	2610,00	138,00	3,24			
	KvTk01	Nudrift	619,00	169,00	4,40			
		Ansøgt	619,00	169,00	4,40			

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift / Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænningsvægt	Effekt foderoptimering
Sydligste stald	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	142,75	4,62	0,00	0,00	67,53
Nordligste stald østlige sektion	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	142,75	4,62	0,00	0,00	48,75
Nordligste stald vestlige sektion	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	142,75	4,62	0,00	0,00	48,75
Nordligste stald første ny sektion mod vest	Ingen data							
Nordligste stald anden ny sektion mod vest	Ingen data							
Stald til ammekøer	Ingen data							

Etape 2

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravæning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	Foder total ¹	Protein ²	Fosfor ³	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årsko / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
Sydligste stald	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	138,61	4,62			
Nordligste stald østlige sektion	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	138,61	4,62			
Nordligste stald vestlige sektion	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	138,61	4,62			
Nordligste stald første ny sektion mod vest	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	138,61	4,62			
Nordligste stald anden ny sektion mod vest	SvSI04	Nudrift	2,86	145,70	4,80			
		Ansøgt	2,86	138,61	4,62			
Stald til ammekøer	KvAm11	Nudrift	2502,00	207,00	3,60			
		Ansøgt	2502,00	207,00	3,60			
	KvSm01	Nudrift	1138,00	183,00	4,51			
		Ansøgt	1138,00	183,00	4,51			
	KvKs09	Nudrift	2610,00	138,00	3,24			
		Ansøgt	2610,00	138,00	3,24			
	KvTk01	Nudrift	619,00	169,00	4,40			
		Ansøgt	619,00	169,00	4,40			

- 1) "Foder total" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr antal FE/dyr. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "foder total" kg, fodertørstof/årsko og for dyretyperne; mink og fjerkræ angiver "foder total" kg, foder/dyr.
- 2) "Protein" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr gram råprotein/FE. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "protein" gram råprotein/kg, fodertørstof og for dyretypen fjerkræ angiver "protein" protein % i foder.
- 3) "Fosfor" angiver for dyretyperne; svin, kødkvæg, tyrekalve og ungtyre samt andre dyr gram fosfor/FE. For dyretyperne; malkekøer (tung race) og jersey angiver "fosfor" gram fosfor/kg, fodertørstof og for dyretypen fjerkræ angiver "fosfor" fosfor % i foder.

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænningsvægt	Effekt foderoptimering
Sydligste stald	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	138,61	4,62	0,00	0,00	136,35
Nordligste stald østlige sektion	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	138,61	4,62	0,00	0,00	98,43
Nordligste stald vestlige sektion	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	138,61	4,62	0,00	0,00	98,43
Nordligste stald første ny sektion mod vest	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	138,61	4,62	0,00	0,00	98,43
Nordligste stald anden ny sektion mod vest	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	0,00	138,61	4,62	0,00	0,00	98,43
Stald til ammekøer	Ingen data							

BAT for fosfor:

I forhold til de "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for slagtesvin, er det Miljøstyrelsens udmelding, at emissionsgrænseværdien for fosfor fra slagtesvinegylle er maks. 22,3 kg P/DE ab lager. Med 136,20 DE og 216,97 DE slagtesvin bliver det et krav om maks. 3.037,26 kg og 4.831,74 kg P ab lager for svinegylle. For at leve op til BAT for fosfor, er det nødvendigt at reducere indholdet af fosfor i foderet i forhold til normen.

P ab dyr pr. slagtesvin må i både etape 1 og 2 maksimalt være:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) =$$

$$((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 4,62 \text{ g fosfor pr. FEsv}/1000) - ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) = 0,6479 \text{ kg P pr. slagtesvin}$$

Forslag til vilkår for fodring i etape 1:

N ab dyr pr. slagtesvin må maksimalt være:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) =$$

$$((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 142,75 \text{ g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 2,9292 \text{ kg N pr. slagtesvin}$$

Forslag til vilkår for fodring i etape 2:

N ab dyr pr. slagtesvin må maksimalt være:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) =$$

$$((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 138,61 \text{ g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 2,7739 \text{ kg N pr. slagtesvin}$$

Det forventes, at der vil være fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N og P ab dyr fra slagtesvinene ikke overstiges.

Haderslev Kommunes vurdering

Dyrehold

Der stilles vilkår til fastholdelse af den beskrevne produktion. Der er i det ansøgte beskrevet to forskellige størrelser af dyreholdet, etape 1 og etape 2, afhængigt af om der bygges en tilbygning til en eksisterende stald eller ej.

Der kan og være situationer (eks. Sygdom i besætningen, slagteristrejke m.v.), hvor dyreholdet vil være afvigende fra det tilladte. I sådanne situationer skal landmanden kunne dokumentere de særlige omstændigheder overfor Haderslev Kommune, og det er op til kommunen at vurdere, om afvigelse i dyreholdet skyldes overproduktion eller naturlig variation/udsving.

Anlæg

Der etableres en tilbygning til den nordlige slagtesvinestald (BBR 7), både den eksisterende stald og tilbygningen er på ca. 640 m². Derudover er der allerede en eksisterende svinestald (BBR 3) på 336 m² og ca. 70 m² af Lade (BBR3) som er på ca. 336 m², anvendes til dybstrøelses stald til vinteropstaldning af ejendommens kvæg.

Management

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne management er med til at sikre BAT på husdyrbruget.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte og i forhold til dokumentation af anvendelsen af bedste anvendelige foderteknologi. Disse vilkår stilles i overensstemmelse med teknologibladerne, der er udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Der er i det ansøgte redegjort for forebyggelse af uheld m.v. ved at der er indsendt en beredskabsplan. Der er stillet vilkår omkring tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan. Idet det vurderes at regelmæssig revision og planens synlighed er medvirkende til at skabe bevidsthed om og derved forebyggelse af uheld. Det er ejerens pligt, at medarbejdere har kendskab indholdet af beredskabsplan.

Rengøring og desinfektion

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne vedrørende rengøring er at betragte som BAT.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne vedrørende staldteknologi er at betragte som BAT. Ansøger har endvidere redegjort for, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT), idet emissionsgrænseværdien for ammoniak er overholdt.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Det generelle ammoniakreduktionskrav og det vejledende BAT-emissionskrav for ammoniak

Der er anvendt reduceret proteinindhold i slagtesvinefoderet som virkemiddel for at overholde "det generelle ammoniakreduktionskrav" og "det vejledende BAT-emissionskrav for ammoniak".

Vurderingen af "det generelle ammoniakreduktionskrav" og "det vejledende BAT-emissionskrav for ammoniak" behandles i afsnit 2.5.4.1 - Ammoniaktab.

Vejledende emissionskrav for fosfor

Ansøger har redegjort for, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT) vedrørende fosfor, idet emissionsgrænseværdien for fosfor er overholdt i etape 1 og i etape 2.

Det vejledende emissionskrav for fosfor er i etape 1 beregnet til 3.123 kgP/år (svin 3.037 kgP/år + kvæg 85 kgP/år). Den indsendte ansøgning viser en fosforemission på 3.114 kgP/år. Derved er BAT niveauet for fosfor overholdt med 8 kgP/år i etape 1.

Det vejledende emissionskrav for fosfor er i etape 2 beregnet til 4.917 kgP/år (svin 4.818 kgP/år + kvæg 85 kgP/år). Den indsendte ansøgning viser en fosforemission på 4.904 kgP/år. Derved er BAT niveauet for fosfor overholdt med 13 kgP/år i etape 2.

Der er anvendt reduceret fosforindhold i slagtesvinefoderet som virkemiddel for at overholde de vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor.

Ansøger har endvidere redegjort for, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT) vedrørende foderteknologi, idet emissionsgrænseværdien for ammoniak og fosfor er overholdt.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte og i forhold til dokumentation af anvendelsen af bedste anvendelige foderteknologi. Disse vilkår stilles i overensstemmelse med teknologibladerne, der er udarbejdet af Miljøstyrelsen og som fåreslået af ansøger. Der gøres opmærksomt på at der er fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N og P af dyr fra slagtesvinene ikke overstiges.

Vilkår

- 8) Den årlige lovlige produktion på husdyrbruget vurderes overholdt, ved at en af de to følgende muligheder overholdes:
 - a) Etape 1 den årlige produktion på husdyrbruget må i eksisterende stalde ikke overstige 4.675 stk. slagtesvin 30-114 kg, 5 stk. ammekøer over 600 kg, 2 stk. småkalve (0-6 mdr.), 2 stk. tyrekalve (0-6 mdr.) og 5 stk. kvier/stud, tung race (6

mdr. -kælvning), svarende til 142,93 DE⁵, efter nugældende dyreenhedsberegninger, **eller**

b) Etape 2 den årlige produktion på husdyrbruget må i eksisterende stalde og i tilbygning ikke overstige 7.437 stk. slagtesvin 30-114 kg, 5 stk. ammekøer over 600 kg, 2 stk. småkalve (0-6 mdr.), 2 stk. tyrekalve (0-6 mdr.) og 5 stk. kvier/stud, tung race (6 mdr. -kælvning), svarende til 223,4 DE⁵, efter nugældende dyreenhedsberegninger

9) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

10) Beredskabsplanen skal revurderes en gang årligt og påføres med dato for revision.

11) "Nærvæd uheld" skal registreres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

12) Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt. Driftsjournal herfor skal indeholde oplysninger om dato for kontrol og rengøring.

13) N ab dyr pr. slagtesvin i etape 1 må maksimalt være:

$$\begin{aligned} & ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv/6250}) - \\ & ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 142,75 \text{ g råprotein pr. FEsv/6250}) - \\ & ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 3,0007 \text{ kg N pr. slagtesvin} \end{aligned}$$

Det er fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N ab dyr fra slagtesvinene ikke overstiges.

14) N ab dyr pr. slagtesvin i etape 2 må maksimalt være:

$$\begin{aligned} & ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv/6250}) - \\ & ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 138,61 \text{ g råprotein pr. FEsv/6250}) - \\ & ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 2,8415 \text{ kg N pr. slagtesvin} \end{aligned}$$

Det er fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N ab dyr fra slagtesvinene ikke overstiges.

15) P ab dyr pr. slagtesvin må i både etape 1 og 2 maksimalt være:

$$\begin{aligned} & ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv/1000}) - \\ & ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) = \end{aligned}$$

⁵ Beregnet efter Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#)

$((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 4,62 \text{ g fosfor pr. FEsv/1000}) - ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) = \underline{0,6479 \text{ kg P pr. slagtesvin}}$

Det er fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg P ab dyr fra slagtesvinene ikke overstiges.

16) Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

17) N ab dyr og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

18) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

19) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.2 Lokalisering

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets lokalisering. Det vil sige hvordan husdyrbruget er placeret i forhold til steder, hvor der efter lovgivningen gælder et fast afstandskrav samt placeringen i landskabet.

Ansøgers tekst

Ejendommen ligger i Haderslev Kommune i den vestlige kant af landsbyen Hyrup mellem Bevtoft og Toftlund.

Offentlighedens adgang til landskabet vil ikke blive ændret i forbindelse med udvidelsen.

Med hensyn til placering i forhold til naboer, natur mv. se under kapitlerne "2.2.1 Faste afstandskrav" og "2.2.2 Landskabet og planforhold".

Nærmeste ejendom med husdyrproduktion på mere end 75 DE er Hyrupvej 20 godt 200 m nord for staldanlægget.

Bygningsbeskrivelse:

Bygning	Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
Stuehus (BBR 1)	ca. 175 m ²	ca. 7 m	ca. 40-45 °	Kampestenssokkel og hvidkalkede mursten, gråt eternittag	Beboelse
Stald (BBR 2)	ca. 423 m ²	ca. 6,5 m	ca. 20 °	Gule mursten og gråt	Stald

				eternittag	
Lade (BBR 3)	ca. 336 m ²	ca. 7 m	ca. 20 °	Grønne stålplader og gråt eternittag	Foderlade og vinteropstaldning af kvæg
Maskinhus mv. (BBR 4)	ca. 100 m ²	ca. 5,5 m	ca. 20 °	Dels hvide stålplader og hvidkalkede mursten og sort eternittag	Værksted
Udhus (BBR 5)	ca. 75 m ²	ca. 7 m	ca. 40-45 °	Kampestenssokkel og hvidkalkede mursten, gråt eternittag	Stuehus
Faktisk udhus	ca. 30 m ²	ca. 2,5 m	ca. 5 °	Hvidkalkede mursten og rustet ståltag	Rives muligvis ned
Maskinhus (BBR 6)	ca. 200 m ²	ca. 6,5 m	ca. 20 °	Grønne stålplader og hvidt ståltag	Maskinhus
Stald (BBR 7)	ca. 587 m ^{2*}	ca. 6 m	ca. 20 °	Grå søstenselementer og gråt eternittag	Stald
Maskinhus fra 2015	ca. 650 m ²	ca. 8 m	ca. 20 °	Hvide stålplader og sort eternittag	Maskinhus
Agri-Tank gyllebeholder	ca. 490 m ²	ca. 2,5 m over terræn	-	Grå beton	Opbevaring af op til 2.000 m ³ gylle
Forbeholder	ca. 24 m ²	under terræn	-	Beton	Opbevaring af op til 60 m ³ gylle
4 fodersiloer på betonpladser	ca. 60 m ²	ca. 8-10 m	-	Grå/hvide glasfiber siloer	3 fodersiloer på 12 tons og en på 18 tons
Kornsilo på betonplads	ca. 40 m ²	ca. 12 m	-	Grålige stålplader	160 m ³ korn
Ny stald i etape 2	ca. 640 m ^{2*}	ca. 6 m	ca. 20 °	Grå søstenselementer og gråt eternittag	Stald

*** Jf. BBR er stalden, BBR 7 på 587 m², men stalden er indtegnet på 640 m². BBR oplysningerne er angiveligt korrekte. Pga. tagudhæng er det svært at få indtegnet grundplanen helt eksakt. Den ny stald bliver på maksimalt 640 m² i grundplan.**

Stalde, gyllebeholdere, andre bygninger, adgangs- og transportveje mv. fremgår af vedlagte bilag. Der er ingen nedgravede olietanke på ejendommen. I BBR er angivet en nedgravet olietank fra 1954. Beholderen er blevet gravet op i tidligere ejers tid.

I BBR står endvidere at forbeholderen kun er på 20 m³. Dette er ikke korrekt. Forbeholderen er på 60 m³.

2.2.1 Faste afstandskrav

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets placering i forhold til de faste afstandskrav, der gælder efter husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 8 og 20.

Ansøgers tekst

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt indenfor en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager):

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	ca. 3,9 km	Fra staldanlægget til byzone ved Bevtoft.	50 m
Sommerhusområde	ca. 12 km	Fra staldanlægget til sommerhusområde ved Arrild.	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	ca. 2,3 km	Fra staldanlægget til lokalplan 059-470: Erhvervsområde Vestagervej, nordøst for Agerskov, Tønder Kommune	50 m
Nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej)	ca. 84 m	Fra sydligste stald til stuehuset Hyrupvej 24.	50 m

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra:

- samlet bebyggelse
- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)
- Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor følgende afstande:

Afstandskrav jf. § 8 målt fra nye staldafsnit:

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	ca. 135 m	Til skel til nabomatriklen matr. nr. 36 af Hyrup ejerlav, Bevtoft	30 m
Beboelse på samme ejendom	ca. 99 m	Til stuehuset Hyrupvej 22	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>> 25 m	Nærmeste fødevarerudsalg ligger formodentlig i Bevtoft	25 m

Fælles vandindvindingsanlæg	ca. 4,6 km	Til vandværk i Bevtoft	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	ca. 170 m	Fra nyt staldafsnit til boring mod nordøst DGU arkiv-nr.: 150.672	25 m
Vandløb	ca. 1,5 km	Til Fiskbæk sydsydvest for ejendommen	15 m
Dræn	> 15 m	Alle dræn ligger mere en 15 m fra de nye staldafsnit. Hvis der stødes på dræn indenfor 15 m vil de blive lagt i faste rør.	15 m
Sø	ca. 90 m	Til vandhul mod syd	15 m
Privat fællesvej	>> 15 m	Kendes ikke	15 m
Offentlig vej	ca. 145 m ca. 85 m	Til vejmatrিকlen til Hyrupvej Til vej/sti mellem staldanlægget og gyllebeholderen	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiter boringsdatabasen på Geus.dk

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 8 og 20 er overholdt, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Det har indgået i Haderslev Kommunes vurdering at eksisterende gyllebeholder ligger i en afstand af 7 m fra en sø. Og at den eksisterende stald ligger i en afstand af 7 meter fra ejendommens beboelse. Afstandskravene gælder ikke for eksisterende anlæg. Afstandskravene har baggrund i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20-12-2006), § 8. Denne paragraf omhandler afstandskrav ved etablering af stalde, gødningsanlæg og lignende.

2.2.2 Landskabet og planforhold

I dette afsnit gøres der rede for placeringen af husdyrbrugets bygninger i landskabet, og hvordan de påvirker landskabet.

Ansøgers tekst

Hele staldanlægget og gyllebeholderen ligger indenfor skovbyggelinjen til fredskoven øst for Hyrupvej. De nye staldsektioner kommer også til at ligge inden for skovbyggelinjen, men vil komme til at ligge længst væk fra skoven og derfor ikke hæmme indsigten til skoven.

Hele staldanlægget ligger desuden indenfor beskyttelseslinje til et batteri fra første verdenskrig. De nye staldafsnit vil ikke komme tættere på batteriet end de nuværende staldbygninger.

Der skal derfor søges om dispensation fra både skovbyggelinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Det forventes, at der kan meddeles dispensation, da der er tale om landbrugsbyggeri.

Da etableringen af de nye staldsektioner ligger i etape 2, og det er meget uvist, om etape 2 vil blive udnyttet, forslås det, at godkendelsen af etape 2 betinges af, at der kan opnås dispensation fra skovbyggelinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen. Ansøger kontakter selv Haderslev Museum for at få en udtalelse om muligheden for at opnå dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen. I forbindelse med tidligere arkæologiske prøvegravninger på ejendommen, er der ikke fundet noget af interesse.

Ansøger hører først museet, hvis der rent faktisk skal bygges. Yderligere foreslår ansøger at der stilles vilkår om, at der skal opnås dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, hvis etape 2 skal udnyttes.

Ifølge oplysninger fra digitale kort på kommunens hjemmeside ligger ejendommen i lokalområdet Bevtoft og i særlige værdifulde landbrugsområder. En del af de eksisterende bygninger ligger i indsatsområde mht. nitrat.

Afskærmende beplantningsbredde og træartsvalg

Staldanlægget er delvis afskærmet ved beplantninger rundt omkring på ejendommen, bl.a. vest og nordøst for gyllebeholderen samt ved hegn langs Hyrupvej og op til naboen på Hyrupvej 24.

Der er ikke umiddelbart planer om yderligere beplantning.

Haderslev Kommunes vurdering

Landskabet

Ejendommen Hyrupvej 22 er ikke omfattet af landskabsudpegninger, som værdifuldt eller uforstyrret landskab. Da tilbygningen til den eksisterende staldbygning samtidig ligger pænt indpasset i terrænet, så man fra vejen stort set kun ser tagfladen, ser vi ikke behov for at stille krav om beplantning omkring tilbygningen.

Da der er tale om en forlængelse af en eksisterende bygning, vil det give det mest harmoniske bygningsudtryk og den mest uforstyrrede landskabsoplevelse at der anvendes samme tag og facadematerialer som på den eksisterende bygning.

Hvis der mod forventning skal skiftes tag på staldbygningen i sin helhed, vil det give det mest harmoniske bygningsudtryk hvis tagmateriale udføres i en mørk farve indenfor jordfarveskalaen, svarende til tagfarverne på de bygninger der på tegningen hedder værksted og lade.

Planforhold

De ansøgte anlæg er placeret indenfor:

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.:		X
Værdifulde kyst landskaber:		X
Værdifulde landskaber:		X
Uforstyrrede landskaber:		X
Områder med særlig geologisk værdi:		X
Rekreative interesseområder:		X
Kultur landskaber:		X

Kulturmiljøer:		X
Kirkelandskaber:		X
Strandbeskyttelses-zone		X
Kystnærhedszonen:		X
Lavsundsarealer inkl. evt. okkerklassificering		X
Skovrejsningsområder:		X
Skovbyggelinjen	X	
Sø- og åbeskyttelseslinie:		X
Kirkebyggelinje:		X
Fortidsmindelinje:	X	
Beskyttede sten- og jorddiger:		X

Det vurderes, at planforhold ikke har betydning for gennemførelse af det ansøgte projekt såfremt der kan opnås dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Som ansøger skriver ligger hele staldanlægget ligger desuden indenfor beskyttelseslinje til et batteri fra første verdenskrig. De nye staldafsnit vil ikke komme tættere på batteriet end de nuværende staldbygninger. Ansøger oplyser at han først hører museet, hvis der rent faktisk skal bygges. Yderligere foreslår ansøger at der stilles vilkår om, at der skal opnås dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen⁶, hvis etape 2 skal udnyttes. Haderslev Kommune vurderer at forslaget til vilkår som ansøger har fremsat, sikrer tilstrækkelig beskyttelse af fortidsmindet.

Hele staldanlægget og gyllebeholderen ligger indenfor skovbyggelinjen⁷ til fredskoven øst for Hyrupvej. Forbuddet mod at placere bebyggelse og lignende inden for skovbyggelinjen gælder dog ikke for at opføre byggeri, der er erhvervmæssigt nødvendigt for husdyrbruget på en ejendom. Haderslev Kommune vurderer at de nye staldsektioner der bygges som en tilbygning til en eksisterende stald er at betragte som nødvendige driftsbygninger, og der skal derfor ikke meddeles dispensation fra skovbyggelinjen.

Sønderjyllands Amt har den 8. juli 1997 givet tilladelse til at opføre en gylletank på 2000 m³ på matr. nr. 6 Hyrup efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, med en placering ca. 80 m sydvest for bestående bygninger på ejendommen.

Tilladelsen blev givet på vilkår om,

at der syd og øst for tanken plantes et mindst 5-rækket beplantningsbælte bestående af de på egnen almindeligt forekommende træer og buske, og

at beplantningen etableres i førstkommande plantesæson, efter at tanken er taget i brug.

Sønderjyllands Amt fastslog i sin afgørelse af den 8. juli 1997, at den ansøgte placering er acceptabelt, når der etableres en afskærmende beplantning syd og øst for tanken.

For at vare tage de landskabelige interesser fastsættes der i denne afgørelse tilsvarende vilkår. Vilkåret lempes dog lidt, et 3-rækket hegn vurderes at være tilstrækkeligt til at der bliver taget

⁶ § 18 Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse.

⁷ § 17 Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse.

hensyn til de landskabelige hensyn. I afgørelsen fra 1997 var der stillet vilkår om et 5-rækket hegn. Bygninger og eksisterende beplantning hindrer indsyn fra nord og vest således at det ikke er nødvendigt med vilkår om beplantning på disse sider. Af hensyn til beboerne i Hyrupvej 24 og 26 og indsyn fra Hyrupvej fastholdes der vilkår om at der skal etableres beplantning på syd og østsiden af gyllebeholderen. Det præciseres at indehaver af Hyrupvej 22 kan vælge hvor beplantningsbæltet lægges på matrikel 206 Hyrup, Bevtøft, så længe beplantningsbælte hindrer indsyn til beholderen fra matrikler der ligger syd eller øst for matrikel 206 Hyrup, Bevtøft.

Vilkår

20) Der skal opnås dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til det ansøgte byggeri, hvis etape 2 skal udnyttes.

21) Der skal syd og øst for 2000 m² gylletanken plantes og vedligeholdes et mindst 3-rækket beplantningsbælte bestående af de på egnen almindeligt forekommende træer og buske, og at beplantningen etableres i førstkommande plantesæson. Beplantning må ikke omfatte arter opført på naturstyrelsens liste over invasive arter som findes på naturstyrelsen.dk.

2.3 Energi- og vandforbrug

I dette afsnit gøres der rede for husdyrbrugets energi- og vandforbrug, som ses i forhold til BAT, på hvilken baggrund det vurderes om der er grund til at implementere teknik eller management, som kan nedsætte forbruget.

2.3.1 Energiforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets energiforbrug.

Ansøgers tekst

Samlet energiforbrug i nudrift og ansøgt drift (skønnede mængder):

Type	Forbrug nu	Forbrug etape 1	Forbrug etape 2
El	ca. 35.000 kWh	ca. 45.000 kWh	ca. 70.000 kWh
Dieselolie	ca. 15.000 l	ca. 15.000 l	ca. 15.000 l
Fyringsolie	ca. 500 l	ca. 500 l	ca. 750 l
Træpiller	ca. 10 tons	ca. 10 tons	ca. 10 tons

Elforbruget dækker primært ventilation, belysning, gyllepumpe, drift af foderanlæg, korntørring og øvrige elektriske maskiner. Elforbruget vil variere en del afhængigt af, hvor meget korntørring der sker det enkelte år.

Opvarmning af stalde sker vha. mobil oliebrænder og stuehuset opvarmes vha. træpiller.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er elforbruget ca. 10 kWh pr. slagtesvin ved produktion i stalde med lavenergimotorer. Som udgangspunkt vil elforbruget nok ikke stige ret meget i etape 1. Der er dog årlige udsving afhængigt af behov for korntørring.

Energibesparende foranstaltninger

Alle stalde er isolerede. Ventilationssystemerne er undertryksventilation med vægventiler.

For at spare på energien vil almindelige lysstofrør løbende blive udskiftet i staldene til lavenergilysstofrør, i det omfang det er muligt at genanvende de samme armaturer. Lyset er kun tændt efter behov, og der er automatisk styring af belysningen. Der er kun udvendige lamper i gårdspladsen ved stuehuset, som tændes og slukkes manuelt. Hvis der er behov for andet udvendigt lys, benyttes en mobil lampe.

Ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). Der anvendes koldt vand. Pt. benyttes hverken sæbe eller desinfektionsmidler i forbindelse med vask. Der er temperaturstyring, alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af energiforbrugende installationer er at betragte som BAT.

Det vurderes, som værende BAT management, at registrere energiforbruget løbende med henblik på at identificerer defekter samt vælge udstyr med fokus på energisparende egenskaber.

Der opstilles vilkår om, at forbruget skal overvåges og dokumentationen fremvises i forbindelse med tilsyn. Endvidere stilles der vilkår om, at der i forbindelse med tilsyn skal fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget, såfremt dette stiger utilsigtet.

Vilkår

22) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el og olie, der medgår til følgende staldanlægget. Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

23) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Finansieringen af processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler påhviler husdyrbruget.

2.3.2 Vandforbrug

Der gøres her rede for husdyrbrugets vandforbrug.

Ansøgers tekst

Jf. Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af Seges er der et vandforbrug på ca. 560 liter pr. slagtesvin (inklusive drikkevand, vand i foder og vaskevand i stalde).

Skønnede forbrugsmængder:

Type	Forbrug før	Forbrug etape 1	Forbrug etape 2
Drikkevand til dyr, vask af stalde mv.	ca. 2.100 m ³	ca. 2.800 m ³	ca. 4.300 m ³
Rengøring af maskiner (vaskes på græsdækket areal hvis det sker)*	ca. 5 m ³	ca. 5 m ³	ca. 5 m ³

Vask til marksprøjtning (vaskes i marken)	ca. 2 m ³	ca. 2 m ³	ca. 2 m ³
Vand til sprøjtning	ca. 90 m ³	ca. 90 m ³	ca. 90 m ³
Vand til stuehus	ca. 200 m ³	ca. 200 m ³	ca. 200 m ³

* Der vaskes ingen gyllevogn, idet det er en maskinstation, der står for udbringning af husdyrgødningen.

Vand kommer fra Agerskov Vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Der er drikkeventiler i foderautomaterne samt drikkekopper med ventiler, hvorfor der ikke er problemer med vandspild.

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i de eksisterende stalde, og der kommer tilsvarende anlæg i tilbygningen. Efter iblødsætning vaskes med højtryksrenser og koldt vand. Vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af iblødsætningsanlæg i den store stald, vask med højtryksrenser, drikkeventiler i drikkekopper). Vandforbruget måles ikke som sådant, men der tjekkes løbende for brud. Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at regelmæssigt opsyn og vedligeholdelse af vandforbruget er at betragte som BAT.

Det vurderes, som værende BAT management, at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på vandbesparelser.

Der opstilles vilkår om, at forbruget skal overvåges og dokumentationen fremvises i forbindelse med tilsyn. Endvidere stilles der vilkår om, at der i forbindelse med tilsyn skal fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget, såfremt dette stiger utilsigtet.

Haderslev Kommune vurderer, at vandforbruget på bedriften er i overensstemmelse med normtal og stiller derfor ingen skærpende vilkår med henblik på at nedbringe forbruget.

Vilkår

24) Vandforbruget, der medgår direkte i husdyrproduktionen, såsom dyrenes drikkevand og vask af stalde skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

25) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.

2.4 Gener

I dette afsnit beskrives de gener, der kan være forbundet med produktionen af husdyr på bedriften og med arbejdet på udbringningsarealerne. Det vurderes hvorledes disse gener kan minimeres.

2.4.1 Lugt

Ansøgers tekst

Genekriterierne for lugt skal være overholdt (se herunder).

Genekriterier i forhold til lugt jf. beregninger i www.hudrygodkendelse.dk:

Etape 1:

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekrite- rie overholdt
+ Hyrupvej 24	0	FMK	64,13	68,98	64,13	68,98	99,45	Nej	Ja
+ Hyrupvej 49	0	NY	102,84	115,73	102,84	115,73	121,90	Nej	Ja
+ Hyrupvej 26	0	FMK	62,35	68,98	62,35	68,98	102,33	Nej	Ja
+ Hyrupvej 51	0	NY	69,94	81,92	69,94	81,92	126,13	Nej	Ja
+ Over Jerstalevej 227	0	NY	239,38	278,39	215,44	250,55	4.635,33	Ja	Ja
+ Bevtoft Ejerlav, Bevtoft	0	NY	335,09	385,32	335,09	385,32	3.895,51	Ja	Ja

Etape 2:

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekrite- rie overholdt
+ Hyrupvej 24	0	NY	122,90	134,60	98,32	107,68	136,70	Nej	Ja
+ Hyrupvej 49	0	NY	137,12	134,60	137,12	134,60	142,12	Nej	Ja
+ Hyrupvej 26	0	NY	122,90	134,60	98,32	107,68	138,81	Nej	Ja
+ Hyrupvej 51	0	NY	102,84	115,73	94,60	106,03	147,47	Nej	Ja
+ Over Jerstalevej 227	0	NY	353,56	278,39	318,20	250,55	4.659,94	Ja	Ja
+ Bevtoft Ejerlav, Bevtoft	0	NY	481,59	385,32	481,59	385,32	3.909,52	Ja	Ja

Der skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

For at nedsætte lugtgenerne vil der fremadrettet blive udsluset gylle hver uge.

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

Staldnavn	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
Sydligste stald	Nudrift	Biologisk filter / hyppig udslusning	0,00%	0,00	0,00%

	Ansøgt	Biologisk filter / hyppig udslusning	20,00%	8760,00	20,00%
Nordligste stald østlige sektion	Nudrift	Biologisk filter / hyppig udslusning	0,00%	0,00	0,00%
	Ansøgt	Biologisk filter / hyppig udslusning	20,00%	8760,00	20,00%
Nordligste stald vestlige sektion	Nudrift	Biologisk filter / hyppig udslusning	0,00%	0,00	0,00%
	Ansøgt	Biologisk filter / hyppig udslusning	20,00%	8760,00	20,00%
Nordligste stald første ny sektion mod vest	Nudrift	Biologisk filter / hyppig udslusning	0,00%	0,00	0,00%
	Ansøgt	Biologisk filter / hyppig udslusning	20,00%	8760,00	20,00%
Nordligste stald anden ny sektion mod vest	Nudrift	Biologisk filter / hyppig udslusning	0,00%	0,00	0,00%
	Ansøgt	Biologisk filter / hyppig udslusning	20,00%	8760,00	20,00%
Stald til ammekøer	Ingen data.				

Forslag til vilkår om hyppig udslusning af gylle:

Gyllen i gyllekanalerne skal udsluses mindst hver 7. dag mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

Der skal føres logbog over udslusningen. Dato og tidspunkt for udslusningen skal registreres i logbogen. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Haderslev Kommunes vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt, jf. ansøgningsmaterialet ovenfor. Haderslev Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vurderes, at medføre væsentligt øgede gener for naboerne.

Ansøger har oplyst, at for at nedsætte lugtgenerne vil der fremadrettet blive udsluset gylle hver uge. På baggrund af vurderingen af testresultaterne, har MELT indstillet til Miljøstyrelsen, at hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde med fulddrænedede gulve og rørudslusning kan optages på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Det er vurderet af MELT, at testen lever op til Miljøstyrelsens Teknologilisteniveau og der kan fastsættes en lugtreducerende effekt på 20 procent ved udslusning af gylle ugentligt i forhold til hver 6. uge.

De af ansøger beskrevne tiltag til begrænsning af eventuelle lugtgener fastholdes gennem vilkår. Tillige er det fundet nødvendigt at stille vilkår om at der ikke må foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel, af husdyrgødning på anlægget på lørdage eller søn- og helligdage. Vilkåret er stillet da gyllebeholderen anvendes til svinegyille og ligger i en afstand der er mindre end 300 m fra 6 enkelt beboelser, der ligger på hver sin samlede faste ejendom uden landbrugspligt. I kapitel 2.1 Dyrehold og Management er der stillet vilkår om vedligehold og rengøring af ventilationsanlægget. Vilkåret er stillet da staldventilation også har effekt på lugtgenerne for omgivelserne.

Vilkår

26) Gyllen i gyllekanalerne skal udsluses mindst hver 7. dag mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

27) Der skal føres logbog over udslusningen. Dato og tidspunkt for udslusningen skal registreres i logbogen. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

28) Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel, af husdyrgødning på anlægget på lørdage eller søn- og helligdage.

2.4.2 Støj

Ansøgers tekst

Beskrivelse af støjkilder

Støjkilder, der kan give støjbidrag.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På taget af staldene	Døgnet rundt
Indblæsning af foder	Ved siloer	Afhænger af leverandør
Afhentning af døde dyr	Ved afhentningspladsen	Varierer – afhænger af DAKA
Til- og frakørsel af levende dyr	Ved ud- og indleveringerne	Normalt i dagtimerne på hverdage
Gyllekørsler og gyllehåndtering	Ved gyllebeholderen	Mest i dagtimer, men også aften og nat, hvis der er behov for det. Normalt altid på hverdage.

Tiltag mod støjkilde

Der vurderes, at der ikke er behov for at foretage støjreducerende tiltag for det eksisterende staldanlæg. De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, indblæsning af foder og skrig fra slagtesvin i forbindelse med levering. Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at støjen forbundet med driften ikke vil være til gene for omkringboende på baggrund af ovenstående beskrivelse.

Der stilles vilkår om, at de vejledende støjgrænser fra miljøstyrelsen overholdes, da husdyrbruget har en afstand på mindre end 300 meter til nærmeste nabobeboelse.

Vilkår

29) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Mandag-Fredag	kl. 07-18	8 timer (reference)	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07-14	8 timer (reference)	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14-18	8 timer (reference)	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07-18	8 timer (reference)	45 dB(A)
Alle dage		kl. 18-22 1 timer (reference)	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22-07	0,5 timer (reference)	40 dB(A)
Spidsværdis		kl. 22-07 -	55 dB(A)

30) Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 29) er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

2.4.3 Lys

Ansøgers tekst

Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger og anlæg

Der er kun udvendige lamper i gårdspladsen ved stuehuset. Hvis der er behov for andet udvendigt lys, benyttes en mobil lampe.

Pga. afstand til naboer og at gårdspladsen ikke vender ud mod naboer vil lys fra udvendige lamper ikke kunne genere naboer.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at belysning på ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for de omkringboende eller i forhold til landskabelige hensyn. Da der ligger naboer relativt tæt på husdyrbruget stilles der dog vilkår om at udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, og at udendørs belysning og lys fra stalde ikke må medføre væsentlige lysgener.

Vilkår

31) Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

32) Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre lysgener for omkringboende, der af kommunen anses for at være væsentlige.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Ansøgers tekst

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er generelt ingen store problemer med fluer, rotter eller andre skadedyr. Se endvidere under punkterne "Fluegener" og "Rottebekæmpelse".

Fluegener

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Institut for Agroøkologi Skadedyrlaboratoriets vejledninger. Tidligere har der været benyttet rovfluelarver. Pt. anvendes Stalosan F.

Rottebekæmpelse

Rotter bekæmpes via den kommunale rottebekæmpelsesordning. Der er pt. opsat ca. 4 kasser med gift fordelt på ejendomme. I øvrigt holdes ejendommen ren og ryddelig. Hvis der bliver behov, vil der blive opsat yderligere kasser.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at ansøger søger at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed og vilkår om, at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi; <http://www.dpil.dk/dpil2005/sporgom.htm>. Bemærk at sidstnævnte retningslinjer opdateres årligt.

Vilkår

33) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet.

34) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.

35) Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.

2.4.5 Støv

Ansøgers tekst

Det vurderes, at der ingen støvgener er for naboer i forbindelse med håndteringen af foderet.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående redegørelse, at støvgener fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener. Der stilles vilkår til at fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås. I kapitel 2.1 Dyrehold og Management er der stillet vilkår om vedligehold og rengøring af ventilationsanlægget. Vilkår om vedligeholdelse, renholdelse og jævnlige serviceeftersyn er stillet med henblik på at sikre, at ventilationssystemet fungerer optimalt og ikke er årsag til unødige støvgener.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

36) Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.

2.4.6 Transport

Ansøgers tekst

Til- og frakørsel til det eksisterende staldanlæg sker ad de eksisterende indkørsler fra Hyrupvej. Transporterne sker typisk i dagtimerne. Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Skønnede transport:

Transporter	Før udvidelse antal/år	Etape antal/år	Etape 2 antal/år
Foder mv. (lastbil) (kapacitet ca. 18 tons)	ca. 52	ca. 52	ca. 52
Tilførsel af dyr (lastbil) (kapacitet ca. 6-800 stk.)	ca. 12	ca. 13	ca. 21

Levering af slagtesvin til slagteri (lastbil) (kapacitet ca. 230 stk.)	ca. 20	ca. 26	ca. 42
Afhentning af døde dyr (lastbil) (kapacitet ca. 20 tons)	ca. 52	ca. 52	ca. 52
Transport af affald (personbil/lastbil) (kapacitet ca. 100 kg – 15 tons)	ca. 30	ca. 30	ca. 30
Gylleudkørsel med gyllevogn (traktor) (kapacitet ca. 25 tons)	ca. 85	ca. 115	ca. 123
Gyllekørsel til biogasanlæg (kapacitet ca. 40 tons)	-	-	37
Indkørsel af halm (ca. 20 baller ad gangen)	ca. 5	ca. 5	ca. 5
Leverancer af diesel	ca. 8	ca. 8	ca. 8
Kørsel med korn	ca. 30	ca. 30	ca. 30
I alt	ca. 294	ca. 331	ca. 392

Herudover er der kørsel med markmaskiner og personbiler.

Der benyttes gyllevogn med læssekran med automatisk tilbageløb.

Der vil normalt blive udbragt husdyrgødning i april og maj måned afhængigt af vejret det enkelte år – og lidt i august måned, hvis der er vinterraps.

Alt i alt skønnes det, at transporterne ikke vil give anledning til flere gener for de omkringboende set i forhold til nudrift.

Haderslev Kommunes vurdering

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at der ikke er flere udkørsler fra ejendommen end det er nødvendigt.

Det vurderes, at det stigende antal transporter til og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for beboere i lokalområdet.

Der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

2.5 Forurening

I dette afsnit beskrives den forurening, der kan være forbundet med husdyrbruget og det vurderes om der er fremkommet nye oplysninger, som gør at der er utilsigtet forurening forbundet med en uændret drift af husdyrbruget.

2.5.1 Spildevand

Ansøgers tekst

Det vurderes, at der ikke afledes spildevandstyper, der kræver særskilt spildevandstilladelse, idet der er tale om eksisterende lovlige bygninger mv.

Hvis etape 2 udnyttes, vil der forud for byggeriet blive ansøgt om udledningstilladelse samtidigt med at der ansøges om byggetilladelse.

Skønnede spildevandsmængder:

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år etape 2	Afledes til	Renseforanstaltning
Sanitært spildevand fra stuehus	ca. 170 m ³	ca. 170 m ³	Til tilløb til Hyrup Bæk	Septiktank
Tagvand fra eksisterende bygninger (stuehus, stalden længst mod syd og det nye maskinhus)	ca. 1.400 m ³	ca. 1.400 m ³	Til tilløb til Hyrup Bæk	Ingen
Regnvand på ind- og udleveringer (ca.100 m ²)	ca. 100 m ³	ca. 100 m ³	Til kanaler og videre til gyllebeholder	Ingen

Mængden af tagvand er skønnet ud fra grundareal x 0,916 m³/m² jf. www.klimatilpasning.dk.

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer at håndteringen af spildevand, omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸ fra stalde og befæstede arealer sker i overensstemmelse med lovgivningens krav. Øvrigt spildevand håndteres efter anden lovgivning og er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse. Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der kan være behov for at søge udlednings- eller nedsivningstilladelse.

Det vurderes, at kapaciteten i ejendommens opbevaringsanlæg er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand som angives i ansøgers tekst, hvilket beskrives nærmere i afsnit 2.5.2 Husdyrgødning og foder. Opbevaringen af spildevand vurderes ikke separat, da spildevand opsamles sammen med husdyrgødning fra husdyrbruget.

2.5.2 Husdyrgødning og foder
Ansøgers tekst

Gødningsopbevaringsanlæg

Oplysninger om gødningsopbevaringsanlæg:

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Beholderkontrol	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	2.000	1997	2007	Ingen	100	100
Fortank	60	1997	-	Betonlåg	-	-
Eksisterende kanaler	400	-	-	Ingen	-	-
I alt	ca. 2.460	-	-	-	100	100

Der tilføres ikke gylle fra andre ejendomme til gyllebeholderne. Der tilføres kun gylle, vaskevand og drikkevandsspild.

I etape 2 afhentes det gylle, der ikke er plads til på bedriftens arealer af biogasanlægget. Gyllen afhentes fra forbeholderen syd for den sydligste stald. Gyllen kommer ikke retur.

Se kapacitetsberegning under "Spildevand tilledt gyllebeholder".

⁸ Bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#)

Kødkvægsbesætningen går i dybstrøelse i stalden. Der bliver udmuget en gang om året og dybstrøelsen køres direkte ud på marken. Dyrene går normalt ude ca. 8 måneder om året. Husdyrgodkendelse.dk kan dog ikke håndtere, hvis der indtastes i skemaet, at dyrene er udegående indenfor udbringningsarealet.

BAT og opbevaring af flydende husdyrgødning:
Da der er tale om:

- en stabil gyllebeholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- beholderen tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen holdes med flydelag

og beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Opbevaringskapacitet

Rengøringsvand, drikkevandsspild mv. indgår i kapacitetsberegningen.

Jf. normtal 2015 er der 0,593 m³ gylle/slagtesvin 30-114 kg.

Kapacitetsberegning etape 1:

4.675 slagtesvin 30-114 kg x 0,593 m³ gylle = 2.771 m³

Regnvand på ind- og udleveringer = 100 m³

I alt 2.871 m³ gylle mv.

Kapacitetsberegning etape 2:

7.437 slagtesvin 30-114 kg x 0,593 m³ gylle = 4.409 m³

Regnvand på ind- og udleveringer = 100 m³

I alt 4.509 m³ gylle mv.

Opbevaringskapacitet: en gyllebeholder af 2.000 m³, en fortank på 60 m³ og 400 m³ kapacitet i kanaler, i alt 2.460 m³.

Der er således ca. 10,3 måneders opbevaringskapacitet i etape 1.

I etape 2 vil der blive afsat gylle fra 70,66 DE til biogasanlæg, som ikke tages retur igen.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

Lagernavn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
Gyllebeholder	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
Dybstrøelse i stald	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	100,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	100,00	8,00

Foderopbevaring

På ejendommen er der tre glasfibersiloer på 12 tons og en på 18 tons samt en kornsilo i 13.000 tønder korn. Herudover er der planlager mv. i foderladen.

Fodring sker som tørfodring med foder som blandes på anden ejendom.

Det vurderes, at der ingen støvgener er for naboer i forbindelse med håndteringen af foderet.

Der er intet ensilageoplag.

Haderslev Kommunes vurdering

Opbevaring af husdyrgødning

Der produceres 2.871 m³ flydende husdyrgødning på husdyrbruget i etape 1 og 4.509 m³ flydende husdyrgødning i etape 2. I etape 2 vil der blive afsat gylle fra 70,66 DE til biogasanlæg, som ikke tages retur igen, dette fastholdes igennem vilkår. Derved vil der på ejendommen blive opbevaret 3.038 m³ flydende gødning på ejendommen i etape 2. Der er kapacitet til 2.460 m³ flydende husdyrgødning på husdyrbruget. Der er således 10,3 måneders opbevaringskapacitet til flydende gødning i etape 1 og 9,7 måneders opbevaringskapacitet i etape 2.

Fast husdyrgødning produceres fra 6,73 DE kreatur i både etape 1 og 2, den bringes 100 procent direkte ud, hvilket fastholdes igennem vilkår.

Opbevaringskapacitet på minimum 9 måneder er lovpligtigt jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens⁹ § 9. Kravet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlig aftale om levering af husdyrgødning til biogasanlæg. Aftalen skal have en varighed på mindst 5 år jf. § 9, stk. 5 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Med baggrund i ovenstående vurderes det, at opbevaringskapaciteten til husdyrgødning og spildevand er tilstrækkelig i etape 1, og i etape 2 idet der overføres husdyrgødning til biogasanlæg. Haderslev Kommune gør opmærksom på, at hvis opbevaringskapaciteten ikke er tilstrækkelig for eksempel grundet problemer med biogasanlægget, så er det ejerens ansvar, at sikre alternative opbevaringsmuligheder med henblik på at kunne overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen henviser her for eksempel til Landboforeningernes gyllebanker og lignede registre.

Der stilles vilkår om, at der skal føres lagerregnskab for at sikre et fortsat fokus på tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Gyllebeholder – flydelag

Husdyrbrugets gyllebeholdere er med naturligt flydelag, hvilket Haderslev Kommune vurderer som værende i overensstemmelse med BAT, idet husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁰ overholdes.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 20, stk. 6 er krav om, at der føres løbende og regelmæssig logbog, som dokumentation for, at overdækningen er tæt.

⁹ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#)

¹⁰ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#)

Opbevaring af foder

Haderslev Kommune vurderer, at det beskrevne vedrørende foder opbevaring er tilfredsstillende.

Vilkår

37) Ved opstart af etape 2, skal der afsættes den svine gylle fra den del af svineproduktionen der overstiger 146 DE, til biogasanlæg. Den del af gyllen som afsættes må ikke tages retur igen.

38) 100 % af dybstrøelsen, skal køres direkte ud.

39) I forbindelse med udarbejdelsen af mark- og gødningsplan skal der laves et lagerregnskab for den efterfølgende planperiode, der dokumenterer, at der er opbevaringskapacitet til det kommende år. Lagerregnskabet skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

40) Arealer, hvor der sker påfyldning af gylle til gyllebeholder, skal befæstes. Ved befæstet areal forstås, et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved fyldning og tømning. Befæstet areal kan undgås, hvis der anvendes selvlæssende gyllevogne.

2.5.3 Affald og miljøfarlige stoffer**Ansøgers tekst**Døde dyr

Døde grise opbevares på spalter under en kadaverkap ved indkørslen til ejendommen (se kortbilag). DAKA afhenter efter aftale.

I nudrift er der afleveret godt 100 enkelt dyr til destruktion om året i gennemsnit. Efter udvidelsen forventes antallet af dyr afleveret til destruktion at blive på ca. 140 enkelt dyr i etape 1 og ca. 220 dyr i etape 2.

Affald**Skønnede årlige mængder affald efter udvidelsen:**

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	I værkstedet	Gunnar Lund Olieservice A/S	Kendes ikke	ca. 200 l	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	I værkstedet	Vojens Genbrugsplads	Kendes ikke	ca. 20 stk.	16.01.07	06.05
Rester af bekæmpelsesmidler	I værkstedet	Vojens Genbrugsplads	Kendes ikke	Normalt intet	20.01.19	05.12
Spraydåser	I forrum	*	*	ca. 50 stk.	15.01.10	23.00
Medicinrester	Der kommer ingen rester – medicinen bruges med det samme	-	-	Intet	18.02.08	05.13

Kanyler	I forrum	*	*	ca. 1 boks	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Hvor?	Vojens Genbrugsplads	Kendes ikke	ca. 15 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	I forrum	Vojens Genbrugsplads	Kendes ikke	ca. 50 kg	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	I foderladen	Vojens Genbrugsplads	Kendes ikke	ca. 75 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør	I foderladen	Vojens Genbrugsplads	Kendes ikke	ca. 10 stk.	20.01.21	79.00
Jern og metal	Udenfor ved det lille maskinhus	Vojens Genbrugsplads eller skrothandler	Kendes ikke	0-1 tons	02.01.10	56.20
Tomme olietromler	I værkstedet	Vojens Genbrugsplads	Kendes ikke	ca. 2 stk.	15.01.04	56.20
Døde dyr	Afhentningspladsen ved vejen	DAKA	DAKA	varierer	02.01.02	66.00

* Hvor der er markeret med en stjerne er hvor det er ejer af dyrene, der bortskaffer affaldet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Bekæmpelsesmidler opbevares i aflåst skab i værkstedet, hvor der er fast gulv og intet gulv afløb.

Bedriften har egen sprøjte. Sprøjten er med vandtank, så sprøjten skylles i marken og vandet indgå i behandlingen af markerne. Sprøjten vaskes også udvendigt ude i marken.

Forbrug og type af indkøbte sprøjtemidler svinger fra år til år afhængigt af sygdomsangreb. Der vil også være variationer som følge af variation i afgrøder mv. Der er derfor ikke vedlagt nogen opgørelse over produktnavne og mængder. Der anvendes udelukkende godkendte bekæmpelsesmidler.

Oplag af olie og kemikalier

Olieråvarer mv. opbevares i værkstedet, hvor der også står en 1.800 liter dieseltank. Der er fast gulv i værkstedet og der er intet gulv afløb. Olietanken fremgår af BBR. Herudover er der ingen olietanke på ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativ. Det stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Vi henviser i denne forbindelse også til at transportører af jern og metal, samt plastbeholdere med medicinglas, kanyler, skalpeller mv. skal være godkendt hertil. Se nærmere på www.affaldsregistret.mst.dk.

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af følgende vilkår.

Vilkår

41) Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.

2.5.4 Ammoniak**2.5.4.1 Ammoniaktab****Ansøgers tekst**

Det generelle ammoniakreduktionskrav:

For at leve op til det generelle ammoniakreduktionskrav ammoniak fodres der med et foder med et lavere indhold af råprotein end normen.

Etape 1:

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-0,20 kgN/år

Etape 2:

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-0,52 kgN/år

BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak:

Beregning af ammoniakemissionsniveauet jf. de "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for slagtesvin viser, at ammoniakemissionsniveauet maksimalt må være 2.189,08 kg N/år i etape 1 og 3.138,32 kg N/år i etape 2.

Da emissionen ifølge www.husdyrgodkendelse.dk er på henholdsvis 2.109,90 kg N/år og 3.064,43 kg N/år, lever ansøgningen op til Miljøstyrelsens udmeldte BAT-niveauer.

Etape 1:

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	41,42
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1385,34
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	504,64
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	178,49
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	2109,90 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	2189,08 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-79,18 kgN/år

Etape 2:

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	41,42
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1272,19
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1488,83
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	261,98
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lagre i ansøgt drift (hele anlægget):	3064,43 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	3138,32 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-73,89 kgN/år

Uddrag af "Korte nyheder nr. 7" fra 22. september 2010:

For eksisterende anlægsdele kan Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende anlægsdele derimod ikke direkte lægges til grund uden en konkret vurdering, som tager hensyn til karakteren af det konkrete, eksisterende anlæg. Dette skyldes, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende anlæg er baseret på en vurdering af, hvad der som minimum vil kunne opnås teknisk og økonomisk på eksisterende anlægsdele – uanset alder og udformning. Denne sidste del af vurderingen som inddrager det eksisterende anlægs karakter, og begrundet hvad der er teknisk og økonomisk opnåeligt, vil derfor fortsat skulle foretages af kommunerne.

Denne praksis benytter Natur- og Miljøklagenævnet dog ikke (se fx NMK-132-00522, NMK-132). Natur- og Miljøklagenævnet forholder sig udelukkende til, at de vejledende emissionsværdier for henholdsvis eksisterende og nye stalde overholdes samlet. Der er derfor ikke udarbejdet økonomiske fravalgsberegninger for fx overdækning af gyllebeholder, svovlsyrebehandling af gylle, luft-rensning mv.

Haderslev Kommunes vurdering

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Det generelle ammoniakreduktionskrav er en del af beskyttelsesniveauet for ammoniak. Kravet om reduktion af ammoniakemissionen gælder for udvidelser samt for stalde, der renoveres.

Det fremgår af nøgletal fra ansøgningskemaet, at det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % opfyldt med en margin på 0,2 kgN/år i etape 1 og 0,5 kgN/år i etape 2.

Vejledende BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak

Ansøger har redegjort for, at husdyrbruget lever op til bedste anvendelige teknik (BAT) for ammoniak, idet emissionsgrænseværdien er overholdt.

Det vejledende emissionskrav for ammoniak er i etape 1 beregnet til 2.189 kgN/år. Den indsendte ansøgning viser en ammoniakemission på 2.110 kgN/år. Derved er BAT niveauet for ammoniak overholdt med 79 kgN/år.

Det vejledende emissionskrav for ammoniak er i etape 2 beregnet til 3.138 kgN/år. Den indsendte ansøgning viser en ammoniakemission på 3.064 kgN/år. Derved er BAT niveauet for ammoniak overholdt med 74 kgN/år.

For at leve op til "det generelle ammoniakreduktionskrav" og "vejledende BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak", fodres der med et lavere indhold af råprotein end normen og at 100 % af dypstrøelsen fra kvæget køres direkte ud.

Vilkår til fastholdelse af det ansøgte vedrørende foderteknologi stilles i kapitel 2.1 Dyrehold og Management og vilkår vedrørende direkte udbringning af dybstrøelse stilles i kapitel 2.5.2 Husdyrgødning og foder.

2.5.4.2 Påvirkning af natur

Ansøgers tekst

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde/Natura 2000 område, er habitatområdet Mandbjerg Skov ca. 5 km sydvest for staldanlægget.

De nærmeste naturarealer, der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 er et vandhul lige op ad gyllebeholderen mod vest.

Nærmeste naturpunkter til depositionsregninger er en mindre mose godt 300 m syd for gyllebeholderen og potentiel ammoniakfølsom skov ca. 600 m nordvest for staldanlægget. For kategori 2 er punktet sat ved et overdrev ca. 9 km øst for staldanlægget og for kategori 1 er punktet sat ved Mandbjerg Skov ca. 5 km sydvest for staldanlægget.

Nærmeste kategori 3 natur hvor der er foretaget ammoniakdepositionsregninger er en mose godt 3-400 m syd for staldanlægget samt potentiel ammoniakfølsom skov ca. 6-700 m nordvest for staldanlægget. For kategori 2 er punktet sat ved et overdrev knap 10 km øst for staldanlægget og for kategori 1 er punktet sat ved Mandbjerg Skov knap 6 km vestsydvest for staldanlægget.

Skoven umiddelbart øst for staldanlægget er i Miljøportalen vist som potentiel ammoniakfølsom skov. Skoven lever dog ikke op til definitionen på en ammoniakfølsom skov, idet skoven i følge luftfotos tilsyneladende først er tilplantet mellem 1995 og 1999 og før det har været dyrket areal.

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 3.064,43 kgN/år
Meremission fra stald og lager: 1.435,42 kgN/år

Naturpunkt: Mose mod syd

Kategori: **3**

Kumulationen: **Nul ejendomme**

Ruhed natur: **Bn**

Merdeposition: **+0,1 kgN**

Totaldeposition: **0,3 kgN**

Naturpunkt: Potentiel ammoniakfølsom skov?

Kategori: **3**

Kumulationen: **Nul ejendomme**

Ruhed natur: **S**

Merdeposition: **+0,1 kgN**

Totaldeposition: **0,2 kgN**

Naturpunkt: Overdrev mod øst

Kategori: **2**

Kumulationen: **Nul ejendomme**

Ruhed natur: **Bn**
 Merdeposition: **0,0 kgN**
 Totaldeposition: **0,0 kgN**

Naturpunkt: Bøg på muld i Mandbjerg Skov

Kategori: **1**
 Kumulationen: **Nul ejendomme**
 Ruhed natur: **S**
 Merdeposition: **0,0 kgN**
 Totaldeposition: **0,0 kgN**

Det vurderes, at ansøgningen ikke vil have indflydelse på habitatdirektivets bilag IV-arter, idet der ikke opdyrkes nye arealer, der ikke fjernes store gamle træer eller gamle bygninger og der ikke fjernes stendynger eller diger mv.

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter Husdyrgodkendelsesloven

Husdyrgodkendelsesloven¹¹ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹² definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Natur-område	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>					
Ingen indenfor 3000 m		-	-	-	-
<i>Kategori 2</i>					
Ingen indenfor 3000 m		-	-	-	-
<i>Kategori 3</i>					
Pot. N-følsom	Ca. 700	0,1	0,2	14,9	10-20

¹¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – [LBK nr 1486 af 04/12/2009](#)

¹² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)

skov	m NV				
Mose	Ca. 300 m S	0,1	0,3	16,2	10-20

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag 8a og 8b.

Kategori 1 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 1 er et en skovnaturtype (bøg på mor med kristtorn) i Natura 2000 området Lindet skov, Hønning Mose og Plantage. Lovdrup Skov og Skrøp, som findes ca. 12,2 km vest for det ansøgte projekt. Skoven modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at rigkæret ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 2 er et overdrev, som findes ca. 10 km øst for det ansøgte projekt. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 3 er en mose som findes ca. 3-400 m syd for anlægget. Mosen modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, en øget deposition på 0,1 kg N/ha i forbindelse med udvidelsen og en samlet deposition på 0,3 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgerstekst. Der findes desuden en potentiel ammoniakfølsom skov ca. 600 m nordvest for anlægget. Skoven får en beregnet merdeposition på 0,1 kg N/ha/år og en samlet deposition på 0,2 kg N/ha/år. Den potentielt ammoniakfølsomme skov øst for anlægget er en ung plantage og vurderes ikke at opfylde kravene til at være ammoniakfølsom.

Da naturområderne modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år er husdyrgodkendelseslovens krav overholdt. Det vurderes på den baggrund, at naturtyperne tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens¹³ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge Husdyrgodkendelseslovens¹⁴ § 23 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

¹³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr 951 af 03/07/2013](#)

¹⁴ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – [LBK nr 1486 af 04/12/2009](#)

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Natur-område	Afstand til anlæg	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)
Fem søer indenfor 1000 m	Nærmeste to søer ligger ca. 100 m fra anlæg	➤ 0,1	➤ 0,3	15,7	-

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag 9.

Indenfor 1000 m fra anlægget findes der 5 vandhuller, som er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3. Derudover findes der en mose, som også er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 3 og er vurderet i det foregående afsnit.

To af søerne ligger nærmere anlægget end mosen og den potentielt ammoniak følsomme skov og modtager dermed en større ammoniakdeposition end den beregnede mer-deposition på 0,3 kg N/ha/år. Det vurderes at merdepositionen dog ikke er væsentlig over 1 kg N/ha/år. Da det drejer sig om søer i det dyrkede land, som ikke er næringsfattige og idet et DMU notat af 26/06 2005 angiver, at der ingen målbar ændring er af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år vurderes det, at søerne ikke vil ændre naturtilstand væsentligt som følge af merdepositionen fra det ansøgte.

Der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹⁵ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter Husdyrgodkendelsesloven:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- *beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)*
- *ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier*

¹⁵ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr 408 af 01/05/2007](#)

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
<i>Mandbjerg Skov</i>	Ca. 5-6 km sydvest

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag 16.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er Habitatområde nr. 201 Mandbjerg Skov, som findes ca. 5-6 km sydvest for anlægget. Se tabel 3.

Habitatområde beskyttelsen er baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes området's udpegningsgrundlag.

Området modtager ingen ammoniak fra det ansøgte og det vurderes at Natura 2000 området ikke vil påvirkes.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag 16. De potentielt forekommende bilag IV-arter i Haderslev Kommune er beskrevet i bilag 17.

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU16 er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring anlægget findes der flere naturlige mindre søer. Der er ikke registreret bilag IV paddearter i søerne, men det kan ikke udelukkes at der kan være knyttet padder til søerne, herunder også bilag IV arter. Søerne vurderes dog at være mindre attraktive for padder, da de er omgivet af intensivt dyrkede marker. Ingen af søerne i området omkring anlægget vil ud fra en skønsmæssig vurdering som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak større end 1 kg N/ha/år eller en totaldeposition væsentlig større end 1 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

¹⁶ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæbelens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke yngle- og rasteområder. Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Da projektet ikke indebærer ændring på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt på Hyrupvej 22 ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af husdyrbrugets udbringningsarealer, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Til udbringning af gyllen fra bedriften er der et areal på ca. 108 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Heraf ligger godt 36 ha i nitratfølsomme indvindingsområder.

Overskydende husdyrgødningen fra bedriften, der ikke er plads til harmonimæssigt vil fremadrettet som udgangspunkt blive afsat til biogasanlæg. Der tages ikke afgasset gylle retur.

Markerne 40-46 har været forpagtet ind til nu, og det vides endnu ikke, om forpagtningen fortsætter. Arealerne er for en sikkerheds skyld medtaget. Såfremt forpagtningen ophører skal dyreholdet reduceres med 9,38 DE, eller alternativt skal der anmeldes/godkendes 6,7 ha anden jord.

	Udbringningsareal
Eget areal (Hyrupvej 22 og Hyrupvej 61)	76,72 ha
Forpagtninger:	
Niels Erik Johansen, Hyrupvej 47, 6541 Bevtoft, CVR-nr. 31356350 (mark 35-37)	14,07 ha
Egon Højer Thomsen, Hyrupvej 51, 6541 Bevtoft (mark 48) (har intet CVR-nr)	1,14 ha
Svend & Kirsten Sommerlund, Hyrupvej 38, 6520 Toftlund, CVR-nr. 14702571 (mark 50-53)	9,65 ha
A/S PLANTNINGSSKABET SØNDERJYLLAND, Mårbækvej 2, 6240 Løgumkloster, (arealer til Hyrupvej 0, 14C og 37B), CVR-nr. 35746714 (mark 40-46)	6,70 ha
I alt	108,28 ha

Beregningerne i forbindelse med denne sag viser, at der skal etableres 13 % ekstra efterafgrøder i etape 1 og 14 % ekstra efterafgrøder i etape 2 for at kunne leve op til kravet om en maksimal udvaskning for arealer i oplande til kvælstoffølsomme Natura 2000 områder svarende til et planteavlsbrug.

Som udgangspunkt skal al overskydende husdyrgødning i bedriften afsættes til biogasanlæg i etape 2, med mindre der forpagtes nye arealer eller indgås gylleaftaler. Disse vil i givet fald blive anmeldt til kommunen forud for ibrugtagning.

Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
36-0	# 3,20	Ja	JB1	Ja	S4	S4	3,20	0,00	0,00	0,00	3,20	3,20	0,00	0,00	0,00
37-0	# 5,59	Ja	JB1	Ja	S4	S4	5,59	0,00	0,00	0,00	5,59	5,59	0,00	0,00	0,00
40-0	# 1,22	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,22	0,00	0,00	0,00	1,22	1,22	0,00	0,00	0,00
41- 0a	# 0,87	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,87	0,00	0,00	0,00	0,87	0,87	0,00	0,00	0,00
14-1	# 3,47	Ja	JB1	Nej	S4	S4	3,47	0,00	0,00	0,00	0,79	3,47	0,00	0,00	0,00
41- 0b	# 0,25	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,25	0,00	0,00	0,00	0,25	0,25	0,00	0,00	0,00
42-0	# 0,27	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,27	0,00	0,00	0,00	0,27	0,27	0,00	0,00	0,00
43-0	# 0,28	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,28	0,00	0,00	0,00	0,28	0,28	0,00	0,00	0,00
44-0	# 2,04	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,04	0,00	0,00	0,00	0,84	2,04	0,00	0,00	0,00
45-0	# 0,91	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,91	0,00	0,00	0,00	0,01	0,91	0,00	0,00	0,00
46-0	# 0,86	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,86	0,00	0,00	0,00
48-0	# 1,14	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,14	0,00	0,00	0,00	1,14	1,14	0,00	0,00	0,00
50-0	# 2,42	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,42	0,00	0,00	0,00	0,00	2,42	0,00	0,00	0,00
51-0	# 1,57	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,57	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00	0,00	0,00
52-0	# 2,90	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,90	0,00	0,00	0,00	0,00	2,90	0,00	0,00	0,00
53-0	# 2,75	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,75	0,00	0,00	0,00	0,00	2,75	0,00	0,00	0,00
6-1	# 0,74	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,74	0,00	0,00	0,00
2-1	# 6,27	Ja	JB1	Nej	S4	S4	6,27	0,00	0,00	0,00	0,82	6,27	0,00	0,00	0,00
3-0	# 4,56	Ja	JB1	Nej	S4	S4	4,56	0,00	0,00	0,00	0,00	4,56	0,00	0,00	0,00
2-0	# 5,37	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,37	0,00	0,00	0,00	1,18	5,37	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
7-0	# 7,15	Ja	JB1	Nej	S4	S4	7,15	0,00	0,00	0,00	7,15	7,15	0,00	0,00	0,00
9-0	# 1,24	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,24	0,00	0,00	0,00	1,24	1,24	0,00	0,00	0,00
10-0	# 0,31	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,31	0,00	0,00	0,00	0,31	0,31	0,00	0,00	0,00
12-0	# 8,69	Ja	JB1	Nej	S4	S4	8,69	0,00	0,00	0,00	8,69	8,69	0,00	0,00	0,00
5-0	# 6,42	Ja	JB1	Nej	S4	S4	6,42	0,00	0,00	0,00	0,00	6,42	0,00	0,00	0,00
6-0	# 4,72	Ja	JB1	Nej	S4	S4	4,72	0,00	0,00	0,00	0,00	4,72	0,00	0,00	0,00
14-0	# 5,05	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,05	0,00	0,00	0,00	0,63	5,05	0,00	0,00	0,00
21-0	# 1,31	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,31	0,00	0,00	0,00	0,00	1,31	0,00	0,00	0,00
23-0	# 10,14	Ja	JB1	Nej	S4	S4	10,14	0,00	0,00	0,00	0,00	10,14	0,00	0,00	0,00
24-0	# 5,58	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,58	0,00	0,00	0,00	0,00	5,58	0,00	0,00	0,00
33-0	# 0,45	Ja	JB1	Nej	S4	S4	0,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,45	0,00	0,00	0,00
7-1	# 5,24	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,24	0,00	0,00	0,00	5,24	5,24	0,00	0,00	0,00
35-0	# 5,28	Ja	JB1	Ja	S4	S4	5,28	0,00	0,00	0,00	0,00	5,28	0,00	0,00	0,00
Total	108,26						108,26	0,00	0,00	0,00	39,71	108,26	0,00	0,00	0,00

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at de 108,26 ha udbringningsarealer, som vist på Bilag 6 – Udbringningsarealer, udgør et tilstrækkeligt harmoniareal. Ansøger har redegjort for, at det er muligt at en del af det forpagtede areal udgår. Der stilles derfor vilkår om, at såfremt forpagtningen ophører skal dyreholdet reduceres med 9,38 DE, alternativt skal yderligere 9,38 DE afsættes til biogas eller alternativt skal der anmeldes/godkendes 6,7 ha anden jord som kan accepteres af Haderslev Kommune. Vilkåret gælder både i etape 1 og 2.

Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte. Der er redegjort for arealer i andre kommuner og gødning afsat til tredjepart i kapitel 3.2 Gødningsregnskab.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at en ændring af arealer skal anmeldes, som det beskrives i afsnit 1. Generelle forhold.

Sædskifte og efterafgrøder

Det er oplyst, at der anvendes sædskifte S4 og at der anvendes 13 % ekstra efterafgrøder i etape 1 og 14 % ekstra efterafgrøder i etape 2 end der stilles som krav fra plantedirektoratet. Der anvendes ikke reduceret kvælstofnorm.

Vandløb og skrånende arealer

Arealer med mere end 6 graders hældning mod vandløb er vist på bilag 13.

Haderslev Kommune har konstateret, at der ikke i udbringningsarealerne indgår arealer, der hælder mere end 6 grader og ligger i en afstand der er mindre end 20 m fra vandløb.

Fredede fortidsminder, sten- og jorddiger og fredede områder

På fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger. Indenfor fredede områder skal fredningsafgørelsen overholdes.

Arealernes beliggenhed i forhold til fredede fortidsminder, sten- og jorddiger og fredede områder er vist på bilag 14.

Haderslev Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke medfører ændringer i fredede områder eller fredede fortidsminder, så længe der ikke foretages jordbehandling 2 m fra fredede fortidsminder. Haderslev Kommune gør opmærksom på at der ligger et fortidsminde i den sydlige ende af mark 41-0b. Marken har et mindre overlap med det registrerede fortidsminde. Derfor gentages det, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Arealet der er omfattet af fortidsminde må således ikke anvendes som udbringningsareal.

Når det gælder det fredede fortidsminde der ligger ved anlægget henvises der til "kapitel 2.2.2 Landskabet og planforhold" hvor der er stillet vilkår om at der skal opnås dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til det ansøgte byggeri, hvis etape 2 skal udnyttes.

Der findes i forbindelse med de nye arealer et beskyttet sten- og jorddige nord for mark 7-1 og 14-1. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil ændre tilstanden af disse.

Vilkår

42) Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 108,26 ha udspretningsareal, der fremgår af Bilag 6 - Udbringningsarealer. Eller arealer der er anmeldt til kommunen og accepteret af kommunen forud for ibrugtagning.

43) Såfremt forpagtningen af 6,7 ha ophører skal et af de tre alternativer opfyldes både i både i etape 1 og 2.

- a. dyreholdet reduceres med 9,38 DE
- b. yderligere 9,38 DE afsættes til biogas
- c. der anmeldes/godkendes 6,7 ha anden jord som kan accepteres af Haderslev Kommune Gødningsregnskab

3.2 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over produceret, tilført og fraført husdyrgødning på den bedrift, som husdyrbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers tekst

Etape 1:

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	11959,71	3028,97	75,00	0,00	136,19
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	700,28	85,40	45,00	6,72	0,00

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	700,28	85,40	6,72	0
Svinegylle	11959,71	3028,97	0	136,19
Total	12659,99	3114,37	6,72	136,19

Etape 2:**Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	18109,57	4818,49	75,00	0,00	216,66
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	700,28	85,40	45,00	6,72	0,00

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Biogasanlæg Biogasanlæg CVR:	Svinegylle	5916,95	1571,47	75,00	0,00	70,66

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	700,28	85,40	6,72	0
Svinegylle	12192,62	3247,02	0	146,00
Total	12892,90	3332,42	6,72	146,00

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune stiller vilkår til mængden af husdyrgødning, der må udbringes på baggrund af det ansøgte. Vilkåret stilles for at sikre, at mængden af husdyrgødning som udbringes på bedriftens arealer ikke overstiger de mængder, der ligger til grund for vurderingen bag denne miljøgodkendelse.

Vi gør opmærksom på, at antal DE er opgivet ud fra gældende omregningsfaktor¹⁷ på godkendelsestidspunktet. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der foreligge dokumentation for at vilkår er overholdt. Denne dokumentation kan være i form af gødningsregnskaber, som skal kunne fremvises for de seneste fem år.

Udbringningsarealer i anden kommune

Ejendommen har 27,12 ha udbringningsarealer beliggende i Tønder Kommune, hvor Haderslev Kommune har bedt om en vurdering jf. § 45¹⁸. Se Bilag 7 – Udtalelse fra anden kommune. Tønder Kommune har på den baggrund ingen bemærkninger til at arealerne indgår som udbringningsarealer i miljøgodkendelsen.

Afsættelse af husdyrgødning til biogasanlæg

Som det beskrives i ansøgers tekst, så afsættes husdyrgødning fra 70,66 DE slagtesvin til biogas. Da der endnu ikke foreligger en endelig kontrakt, stilles der vilkår om, at en sådan skal foreligge og indsendes til Haderslev Kommune inden dyreholdet i etape 2 opstarter på ejendommen.

Vilkår

- 44) Der skal foreligge en underskrevet kontrakt med biogasanlæg, som skal indsendes til Haderslev Kommune inden dyreholdet i etape 2 opstarter på ejendommen. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdet opstarter på ejendommen.
- 45) Der må afsættes husdyrgødning til biogasanlæg, som må modtage husdyrgødning fra 70,66 DE svin hvis husdyrbruget råder over 108,26 ha. Og der må afsættes husdyrgødning fra 80,04 DE svin hvis husdyrbruget råder over 101,56 ha. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdet opstarter på ejendommen. Skema B1 i gødningsregnskabet inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.
- 46) Der er fleksibilitet i den årlige mængde husdyrgødning, der må udbringes på husdyrbruget, afhængig af størrelsen af arealet der er til rådighed til at udbringe husdyrgødning på, hvor stor andel af husdyrgødningen der afsetes til biogas og afhængig af om a) etape 1 eller b) etape 2 udnyttes:
- I etape 1 må der udbringes husdyrgødning fra højst 142,91 DE på bedriften beregnet ud fra 136,19 DE fra slagtesvin, 6,72 DE fra kvæg¹⁹. Reduceres udbringningsarealet til 101,56 ha må der højst udbringes 133,53 DE på bedriften. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste fem år, for eksempel i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
 - I etape 2 må der udbringes husdyrgødning fra højst 152,72 DE på bedriften beregnet ud fra 146 DE fra slagtesvin, 6,72 DE fra kvæg¹⁹. Reduceres udbringningsarealet til 101,56 ha må der højst udbringes 143,34 DE på bedriften. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste fem år, for eksempel i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber

¹⁷ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. – [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#)

¹⁸ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 44 af 11/01/2016](#)

¹⁹ Beregnet efter Bilag 1 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. – [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#)

3.3 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøgers tekst

Etape 1:

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,41	87,9
DE_{reel}	1,32	80,7

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	80,7
Merudvaskning fra husdyrbrug	0,0

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		80,7
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,41	87,9
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		80,7

Etape 2:

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,41	87,4
DE_{reel}	1,41	80,2

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	80,7
Merudvaskning fra husdyrbrug	-0,5

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		80,7
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,41	87,4
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		80,7

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttelsesniveau for nitrat

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratklasser identificeret ud fra kvælstofreduktionspotentiale og oplande til sårbare og meget sårbare Natura 2000 områder.

Ansøgningsystemet har beregnet at DE_{max} er 87,9 kg N/ha og DE_{reel} er 80,7 kg N/ha i etape 1 at DE_{max} er 87,4 kg N/ha og DE_{reel} er 80,2 kg N/ha i etape 2. Idet DE_{reel} er lig med DE_{max} er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning til overfladevand overholdt.

Beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er således overholdt.

Udvaskning af nitrat til nitratfølsomt Natura 2000 opland

Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for, hvornår et projekt kan medføre en skadevirkning på overfladevand, herunder Natura 2000 områder, som følge af nitratudvaskningen. Afskæringskriteriet er inddelt på dels den kumulative påvirkning af projektet sammen med andre projekter og dels projektets påvirkning i sig selv.

Begge afskæringskriterier skal være overholdt, hvis kommunen skal kunne godkende et projekt.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000 området Knude Dyb og Listerdyb begge er delområder af Vadehavet. Vadehavet er et internationalt naturbeskyttelsesområde, der er overbelastet med kvælstof (bilag 18).

Projektets påvirkning på Knude Dyb i kumulation med andre projekter:

Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 jf. afskæringskriterium.

Da udbringningsarealerne ligger i oplandet til Knude Dyb og Listerdyb, stilles der krav om, at udvaskningen af nitrat skal nedbringes til planteavlsniveau. Dette skyldes at oplandet Knude dyb og Listerdyb, som afvander til Natura 2000 området Vadehavet, har haft et stigende dyretryk siden 2007.

Ovenstående tabeller viser, at udvaskningen fra hele den ansøgte drift ikke overstiger udvaskningen fra et plantebrug, idet der i ansøgt drift (etape1) udvaskes 80,7 kg N/ha og i (etape2) udvaskes 80,2 kg N/ha. Ved ren planteavl på den pågældende jordtype ville der ligeledes udvaskes 80,7 kg N/ha.

Beregningerne i forbindelse med denne sag viser, at der skal etableres 13 % ekstra efterafgrøder i etape 1 og 14 % ekstra efterafgrøder i etape 2 for at kunne leve op til kravet om en maksimal udvaskning for arealer i oplande til kvælstoffølsomme Natura 2000 områder svarende til et planteavlsbrug. Der stilles vilkår til fastholdelse af det ansøgte.

Projektets påvirkning på Knude Dyb i sig selv:

Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 pct. eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område jf. styrelsens afskæringskriterium.

Oplandet til vandområdet Knude Dyb er meget stort (145.300 ha) sammenlignet med størrelsen på udbringningsarealerne til Hyrupvej 22, ca. 60 ha i oplandet, hvorfor påvirkningen vil ligge langt under 5 % af den samlede påvirkning af Knude Dyb.

Oplandet til vandområdet Listerdyb er meget stort (162.400 ha) sammenlignet med størrelsen på udbringningsarealerne til Hyrupvej 22, ca. 48 ha, som ligger i Listerdyb, hvorfor påvirkningen vil ligge langt under 5 % af den samlede påvirkning af Listerdyb.

Haderslev Kommune vurderer således at påvirkningen fra udvidelsen på Hyrupvej 22 i sig selv vil være under 5 % af den samlede påvirkning og uvæsentlig i forhold til Knude Dyb og Listerdyb.

Samlet vurderer Haderslev Kommune, at projektet på Hyrupvej 22 ikke vil påvirke Natura 2000 området Knude Dyb og Listerdyb væsentligt.

Det vurderes derfor, at der ikke er grundlag for at skærpe krav til husdyrbruget med henblik på at nedbringe nitratudvaskningen.

Vilkår

47) Der skal anvendes 13 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende krav om efterafgrøder i etape 1. I etape 2 skal der anvendes 14 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler

som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning.

3.4 Nitrat (grundvand)

Dette afsnit drejer sig om nitratudvaskning til grundvand.

Ansøgers tekst

Godt 36 ha ligger i nitrاتفølsomme indvindingsområder. Beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauet for nitrat overholdes.

Tabellen viser udvaskningen i både etape 1 og etape 2.

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitrاتفølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
36-0	3,2	57	-3	57	59
37-0	5,6	57	-3	57	59
40-0	1,2	57	-3	57	59
41-0a	0,9	57	-3	57	59
14-1	3,5	57	-3	57	59
41-0b	0,3	57	-3	57	59
44-0	2,0	57	-3	57	59
45-0	0,9	57	-3	57	59
48-0	1,1	57	-3	57	59
2-1	6,3	57	-3	57	59
2-0	5,4	57	-3	57	59
7-0	7,2	57	-3	57	59
9-0	1,2	57	-3	57	59
10-0	0,3	57	-3	57	59
12-0	8,7	57	-3	57	59
14-0	5,1	57	-3	57	59
7-1	5,2	57	-3	57	59
42-0	0,3	45	-2	45	47
43-0	0,3	45	-2	45	47

Haderslev Kommunes vurdering

36 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitrاتفølsomme indvindingsområder, som det fremgår af bilag 12, hvorfor nitratudvaskningen til grundvand skal vurderes.

Udvaskningsberegninger, der baseres på nitratudvaskning fra rodzonen i udvaskningsmodellen FarmN viser en udvaskning på 45-57 mg nitrat/l ved det ansøgte dyrehold. I nu-situationen er udvaskningen på 47-60 mg nitrat/l. Udvaskningen falder fordi, at der skal etableres 13 % ekstra efterafgrøder i etape 1 og 14 % ekstra efterafgrøder i etape 2 for at kunne leve op til kravet om en maksimal udvaskning for arealer i oplande til kvælstoffølsomme Natura 2000 områder svarende til et planteavlbrug.

Da udvaskningen ikke er højere i ansøgt drift end i nu-situationen er beskyttelsesniveauet overholdt.

Der er stillet vilkår til fastholdelse af virkemidlerne i form af efterafgrøder i kapitel 3.3 Nitrat (overfladevand).

3.5 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningsystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauet for fosforoverskud overholdes.

Etape 1

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udraenet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	108,26 ha	7,1 kg P/ha/år	18,2 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	7,1 kg P/ha/år	11,1 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	7,1 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	7,1 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-470,5 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **18,2 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **28,8 kg P/ha/år.**

P-afførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **14,9 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **13,9 kg P/ha/år.**

Etape 2

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udraenet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	108,26 ha	6,6 kg P/ha/år	17,9 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	6,6 kg P/ha/år	10,6 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	6,6 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	6,6 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-279,8 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **17,9 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **30,8 kg P/ha/år.**

P-afførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **15,5 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **15,3 kg P/ha/år.**

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttelsesniveau for fosfor

Der er ingen af udbringningsarealerne, der ligger i klassificerede fosforklasser, se bilag 12.

Det maksimalt tilladte P overskud pr. ha/år er beregnet til 18,2 kg P/ha/år i etape 1 og 17,9 kg P/ha/år i etape 2. Den indsendte ansøgning viser et P overskud på 13,9 kg P/ha/år i etape 1 og 15,3 kg P/ha/år i etape 2.

Derved er det beregnede maksimale P overskud overholdt.

Udvaskning af fosfor til fosforfølsomt Natura 2000 opland

Arealerne ligger i oplandet til Natura 2000 vandområdet Knude Dyb og Listerdyb, som ikke er kategoriseret som fosforfølsomme Natura 2000 områder. Derfor er fosforbelastningen ikke analyseret nærmere, og der stilles ikke skærpede krav til fosfor overskuddet.

Fosfor til søer

Udbringningsarealerne ligger udenfor søoplande, se bilag 15.

3.6 Ammoniak fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Haderslev Kommunes vurdering

Udbringning af husdyrgødning kan føre til tilstandsændringer på tilstødende naturarealer. Påvirkningen kan dels ske ved merdeposition af ammoniak på særligt kvælstoffølsomme naturarealer, dels ved afdrift, erosion og udvaskning af næringsstoffer.

Beskyttede naturtyper efter Husdyrgodkendelsesloven

Husdyrgodkendelsesloven²⁰ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen²¹ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Arealernes beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag 10.

Kategori 1-natur

Ingen af udbringningsarealerne grænser op til naturområder omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 1. Nærmeste naturtype omfattet af kategori 1 findes flere kilometer væk fra udbringningsarealerne. Det vurderes på den baggrund, at naturtyper omfattet af kategori 1 ikke vil blive påvirket væsentligt, af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Ingen af udbringningsarealerne grænser op til naturområder omfattet af Husdyrgodkendelseslovens kategori 2. Nærmeste naturtype omfattet af kategori 2 findes flere kilometer væk fra udbringningsarealerne. Det vurderes på den baggrund, at tilstanden af naturtyper omfattet af kategori 2 ikke vil ændre sig, som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår

²⁰ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – [LBK nr 1486 af 04/12/2009](#)

²¹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv af husdyrbrug – [BEK nr 1283 af 08/12/2014](#)

Kategori 3-natur

Mark 2-1 grænser op til en kategori 3 mose. Da driften af markerne er uændret fra nudrift til ansøgt drift vurderes mosen ikke at modtage en merbelastning fra markerne. Den potentielt ammoniakfølsomme skov, som ligger op til flere udbringningsarealer er vurderet til ikke at være ammoniakfølsom.

Det vurderes samlet at ingen kategori 3 naturtypers naturtilstand vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens²² § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge Husdyrgodkendelsesloven²³ § 23 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Arealernes beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag 11.

Markernes placering i forhold til § 3 beskyttet natur, som ikke er kategoriseret natur, gennemgås herunder.

Søer

Mark 7-1, 14-0, 12-0, 35-0 og 44-0 grænser op til en beskyttede søer. Driften af udbringningsarealerne ændres ikke i ansøgt drift og da der heller ikke er forhold tilstede som gør at naturarealet påvirkes u hensigtsmæssigt af udbringning af husdyrgødning vurderes det, at udvidelsen på ejendommen ikke vil ændre søens naturtilstand.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen²⁴ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelsesloven:

§ 7, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 11, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

²² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr 951 af 03/07/2013](#)

²³ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv af husdyrbrug – [LBK nr 1486 af 04/12/2009](#)

²⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr 408 af 01/05/2007](#)

- *beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelses-område for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)*
- *ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier*

Natura 2000

Arealernes beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag 16.

Ingen udbringningsarealer ligger op til eller i nærheden af et Natura 2000 område.

Bilag IV

Arealernes beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag 16 og de potentielt forekomende bilag IV-arter i Haderslev Kommune er beskrevet i bilag 17.

Padder

Der er ikke registreret bilag IV arter direkte på udbringningsarealerne eller i nærheden, men jf. Håndbog om Bilag IV arter findes stor vandsalamander, spidssnudet frø, løgfrø og strandtudse i området.

Sørne på udbringningsarealerne er analyseret ud fra luftfotos. Alle søerne ligger på landbrugsjord uden direkte forbindelse med andre naturarealer eller med en buffer på mindst 10 m til udbringningsarealer. De fremstår som mere eller mindre overskyggede. Ingen steder er der registreret et terrænfald på 6 grader eller mere til søerne fra markerne.

Det vurderes, at søerne kan være raste- eller ynglested for bilag IV paddearter, men at fortsat udbringning på arealerne ikke vil påvirke tilstanden af søerne. Det vurderes på den baggrund, at yngle- og rasteområder for padder i området omkring udbringningsarealerne, ikke vil blive beskadiget eller ødelagt.

Andre bilag IV arter

Andre arter som flagermus og markfirben vurderes at kunne forekomme i området omkring udbringningsarealerne, mens udbredelsesområdet for odder, marsvin og snæbel ikke strækker sig til områder omkring udbringningsarealerne.

Da projektet ikke indebærer opdyrkning af i dag uopdyrkede arealer eller skel og i øvrigt ikke ændrer på markdriften eller udbringning af husdyrgødning, der i ansøgt drift ligesom i nudrift skal følge harmonireglerne og beskyttelsesniveauerne for N og P vurderes det, at yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter i området omkring udbringningsarealerne, ikke vil blive beskadiget eller ødelagt.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition eller afstrømning fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra udbringningsarealerne er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

3.7 Bedste tilgængelige udbringningsteknik

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En

del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Gyllen køres ud med gyllevogn på 25 m³ med slæbeslanger eller nedfælder, afhængigt af afgrøden (pt. nedfældes på ca. halvdelen af arealerne).

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der holdes som minimum de lovpligtige bræmmer til vandløbene. Der er ingen skrånende arealer med en hældning på mere end 6° ned til vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 m.

Gylleudbringning sker normalt på hverdage, men hvis der er behov for det pga. vejrforhold, køres der også lørdage og evt. søndag og helligdage.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til NaturErhvervstyrelsens norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Haderslev Kommunes vurdering

Bedste anvendelige udbringningsteknologi

Det vurderes herudover, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealer er i overensstemmelse med BAT idet husdyrgødningsbekendtgørelsen²⁵ overholdes.

²⁵ Bekendtgørelse om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#)

3.8 Gener fra udbringning

I dette afsnit beskrives de gener der kan være forbundet med udbringning af husdyrgødning og det vurderes hvorledes disse kan minimeres.

Ansøgers tekst

Se kapitel "3.7 Bedste tilgængelige udbringningsteknik".

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at idet husdyrgødningsbekendtgørelsen²⁵ overholdes vil der ikke være væsentlige gener forbundet med udbringning af husdyrgødning.

Endvidere er der særlige regler for, hvornår der skal anvendes nedfældning, hvilket blandt andet afhænger af afgrøder på arealet, hvilket ligeledes fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28.

4 Bilag

Bilag 1 – Grundlag for vilkår og lovgivning.....	68
Bilag 2 – Oversigt over vilkår	70
Bilag 3 – Oversigtskort over lugtgeneafstand	75
Bilag 4a – Oversigtskort over anlæg	76
Bilag 4b – Oversigtskort over anlæg og nærmeste naboer	77
Bilag 5 - Ledningsplan.....	78
Bilag 6 – Udbringningsarealer (ejede og forpagtede).....	79
Bilag 7 – Udtalelse fra anden kommune	80
Bilag 8a – Kort over kategori 1 og 2 natur ved anlæg.....	82
Bilag 8b – Kort over kategori 3 natur ved anlæg.....	83
Bilag 9 – Kort over § 3 natur ved anlæg	84
Bilag 10 – Kort over kategoriseret natur ved arealer	85
Bilag 11 – Kort over § 3 natur ved arealer	86
Bilag 12 – Kort over næringsstoffølsomme områder/arealer	87
Bilag 13 – Kort over vandløb og skrånende arealer	88
Bilag 14 – Kort over fortidsminder, sten og jorddiger og fredede områder	89
Bilag 15 – Kort over søoplade.....	90
Bilag 16 - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg og arealer	91
Bilag 17 – Potentielle bilag IV arter.....	92
Bilag 18 – Kort over Natura 2000 kystvandoplade.....	96
Bilag 19 - Ansøgningen	97

Bilag 1 - Grundlag for vilkår og lovgivning

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og følgende af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [442 af 13/05/2016](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Vejledning 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug
- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere
- Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning
- Vejledning nr. 7/1993 om Erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.m.
- Vejledning nr. 3/1994 om tilsyn med landbrug
- Vejledning nr. 12/1992 Om håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven
- "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK

Lovgivning

Udover vilkårene i denne miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler som anvendes i miljøgodkendelsen er angivet i parentes.

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LOV nr. 1572 af 20/12/2006](#)
- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug – [LBK nr. 442 af 13/05/2016](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse – [BEK nr. 1317 af 19/11/2015](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – [LBK nr. 1578 af 08/12/2015](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb – [LBK nr. 1579 af 08/12/2015](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug – [BEK nr 44 af 11/01/2016](#)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. – [BEK nr 1318 af 26/11/2015](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald – [BEK nr 1309 af 18/12/2012](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand – [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines – [BEK nr. 1611 af 10/12/2015](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – [BEK nr. 188 af 26/02/2016](#)

- Bekendtgørelse af museumsloven – [LBK nr 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 14/06/2012. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2013, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan finde på kommuneplan2013.haderslev.dk
- Regionplan 2005-2016, Sønderjyllands Amt. Regionplanen der i dag er ophævet til landsplandirektiv kan findes på [Erhvervsstyrelsens hjemmeside](#).

Bilag 2 – Oversigt over vilkår

- 1) Godkendelsen gives på vilkår af, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 2) Etape 1 i miljøgodkendelsen bortfalder, hvis der ikke inden for to år fra denne afgørelses meddelelse er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.
- 3) Etape 2 i miljøgodkendelsen bortfalder, hvis byggeri/anlægsarbejder ikke er sat i gang inden to år fra denne afgørelses meddelelse. Det anses for tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen bortfalde.
- 4) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 5) Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 6) Ejendommens bygninger skal rengøres.
- 7) Gyllebeholderen på 2000 m³, der er opført uden tilknytning til de øvrige bygninger, skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for markdriften på ejendommen som beholderen ligger på.
- 8) Den årlige lovlige produktion på husdyrbruget vurderes overholdt, ved at en af de to følgende muligheder overholdes:
 - a) Etape 1 den årlige produktion på husdyrbruget må i eksisterende stalde ikke overstige 4.675 stk. slagtesvin 30-114 kg, 5 stk. ammekøer over 600 kg, 2 stk. småkalve (0-6 mdr.), 2 stk. tyrekalve (0-6 mdr.) og 5 stk. kvier/stud, tung race (6 mdr. -kælvning), svarende til 142,93 DE, efter nugældende dyreenhedsberegninger, **eller**
 - b) Etape 2 den årlige produktion på husdyrbruget må i eksisterende stalde og i tilbygning ikke overstige 7.437 stk. slagtesvin 30-114 kg, 5 stk. ammekøer over 600 kg, 2 stk. småkalve (0-6 mdr.), 2 stk. tyrekalve (0-6 mdr.) og 5 stk. kvier/stud, tung race (6 mdr. -kælvning), svarende til 223,4 DE, efter nugældende dyreenhedsberegninger
- 9) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
- 10) Beredskabsplanen skal revurderes en gang årligt og påføres med dato for revision.
- 11) "Nærved uheld" skal registreres, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.
- 12) Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt. Driftsjournal herfor skal indeholde oplysninger om dato for kontrol og rengøring.

13) N ab dyr pr. slagtesvin i etape 1 må maksimalt være:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) =$$

$$((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 142,75 \text{ g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 2,9292 \text{ kg N pr. slagtesvin}$$

Det er fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N ab dyr fra slagtesvinene ikke overstiges.

14) N ab dyr pr. slagtesvin i etape 2 må maksimalt være:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) =$$

$$((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 138,61 \text{ g råprotein pr. FEsv/6250}) - ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = 2,7739 \text{ kg N pr. slagtesvin}$$

Det er fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N ab dyr fra slagtesvinene ikke overstiges.

15) P ab dyr pr. slagtesvin må i både etape 1 og 2 maksimalt være:

$$((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv/1000}) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) =$$

$$((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 2,86 \text{ FEsv pr. kg tilvækst} \times 4,62 \text{ g fosfor pr. FEsv/1000}) - ((114 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) = 0,6479 \text{ kg P pr. slagtesvin}$$

16) Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal producerede dyr
- gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv i foderblandingerne.
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.

17) N ab dyr og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

18) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

19) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

20) Der skal anvendes samme tag og facadematerialer på tilbygning til slagtesvinestald 7 som på slagtesvinestald 7. Hvis der mod forventning skal skiftes tag på staldbygningen i sin helhed, skal tagmateriale udføres i en mørk farve indenfor jordfarveskalaen, svarende til tagfarverne på de bygninger der på tegningen hedder værksted og lade.

21) Der skal opnås dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til det ansøgte byggeri, hvis etape 2 skal udnyttes.

- 22) Der skal syd og øst for 2000 m² gylletanken plantes og vedligeholdes et mindst 5-rækket beplantningsbælte bestående af de på egnen almindeligt forekommende træer og buske, og at beplantningen etableres i førstkommande plantesesæson. Beplantning må ikke omfatte arter opført på naturstyrelsens liste over invasive arter som findes på naturstyrelsen.dk.
- 23) Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af henholdsvis el og olie, der medgår til følgende staldanlægget. Forbruget skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 24) Stiger husdyrbrugets energiforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af energiforbruget. Finansieringen af processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler påhviler husdyrbruget.
- 25) Vandforbruget, der medgår direkte i husdyrproduktionen, såsom dyrenes drikkevand og vask af stalde skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 26) Stiger husdyrbrugets vandforbrug utilsigtet, så skal der i forbindelse med tilsyn fremlægges virkemidler til nedbringelse af forbruget. Processen med at finde og efterfølgende implementere disse virkemidler finansieres af husdyrbruget.
- 27) Gyllen i gyllekanalerne skal udsluses mindst hver 7. dag mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
- 28) Der skal føres logbog over udslusningen. Dato og tidspunkt for udslusningen skal registreres i logbogen. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 29) Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel, af husdyrgødning på anlægget på lørdage eller søn- og helligdage.
- 30) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Mandag-Fredag kl. 07-18 8 timer (reference) 55 dB(A)

Lørdag kl. 07-14 8 timer (reference) 55 dB(A)

Lørdag kl. 14-18 8 timer (reference) 45 dB(A)

Søn- og helligdage kl. 07-18 8 timer (reference) 45 dB(A)

Alle dage kl. 18-22 1 timer (reference) 45 dB(A)

Alle dage kl. 22-07 0,5 timer (reference) 40 dB(A)

Spidsværdi kl. 22-07 - 55 dB(A)

- 31) Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 30) er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier.

Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

- 32) Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.
- 33) Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke medføre lysgener for omkringboende, der af kommunen anses for at være væsentlige.
- 34) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratoriet.
- 35) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
- 36) Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.
- 37) Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås.
- 38) Ved opstart af etape 2, skal der afsættes den svine gylle fra den del af svineproduktionen der overstiger 146 DE, til biogasanlæg. Den del af gyllen som afsættes må ikke tages retur igen.
- 39) 100 % af dybstrøelsen, skal køres direkte ud.
- 40) I forbindelse med udarbejdelsen af mark- og gødningsplan skal der laves et lagerregnskab for den efterfølgende planperiode, der dokumenterer, at der er opbevaringskapacitet til det kommende år. Lagerregnskabet skal opbevares i fem år og skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 41) Arealer, hvor der sker påfyldning af gylle til gyllebeholder, skal befæstes. Ved befæstet areal forstås, et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved fyldning og tømning. Befæstet areal kan undgås, hvis der anvendes selvlæssende gyllevogne.
- 42) Olietanke til diesel- eller fyringsolie skal til enhver tid stå overdækket på befæstet areal uden afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand, således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
- 43) Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 108,26 ha udspretningsareal, der fremgår af Bilag 6 - Udbringningsarealer. Eller arealer der er anmeldt til kommunen og accepteret af kommunen forud for ibrugtagning.
- 44) Såfremt forpagtningen af 6,7 ha ophører skal et af de tre alternativer opfyldes både i både i etape 1 og 2.
 - a. dyreholdet reduceres med 9,38 DE
 - b. yderligere 9,38 DE afsættes til biogas
 - c. der anmeldes/godkendes 6,7 ha anden jord som kan accepteres af Haderslev Kommune Gødningsregnskab

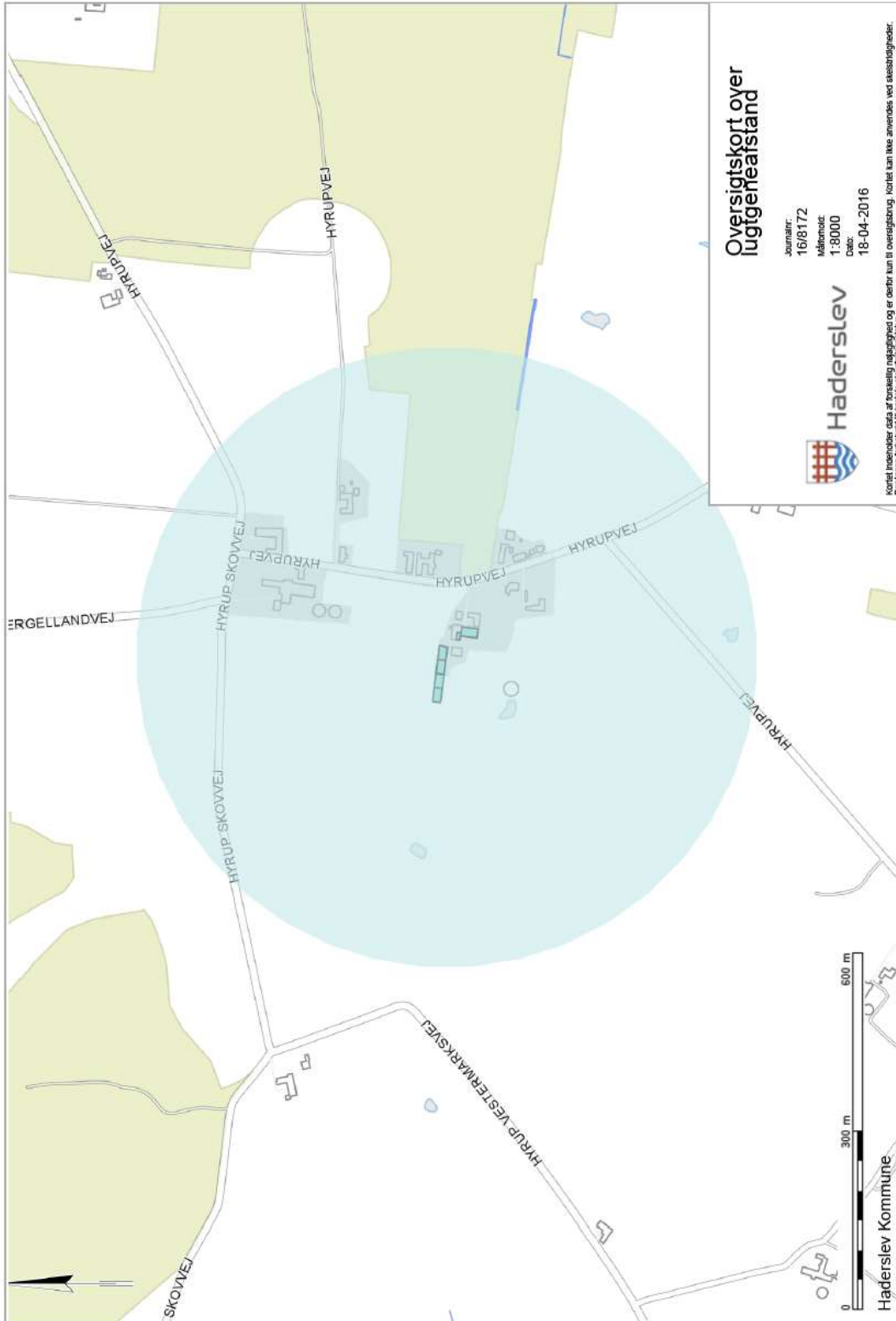

- 45) Der skal foreligge en underskrevet kontrakt med biogasanlæg, som skal indsendes til Haderslev Kommune inden dyreholdet i etape 2 opstarter på ejendommen. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdet opstarter på ejendommen.
- 46) Der må afsættes husdyrgødning til biogasanlæg, som må modtage husdyrgødning fra 70,66 DE svin hvis husdyrbruget råder over 108,26 ha. Og der må afsættes husdyrgødning fra 80,04 DE svin hvis husdyrbruget råder over 101,56 ha. Alternativt kan der anmeldes aftalearealer efter Husdyrgodkendelsesloven, disse arealer skal være accepteret af Haderslev Kommune inden dyreholdet opstarter på ejendommen. Skema B1 i gødningsregnskabet inklusive kortbilag skal til enhver tid kunne fremvises.
- 47) Der er fleksibilitet i den årlige mængde husdyrgødning, der må udbringes på husdyrbruget, afhængig af størrelsen af arealet der er til rådighed til at udbringe husdyrgødning på, hvor stor andel af husdyrgødningen der afsetes til biogas og afhængig af om a) etape 1 eller b) etape 2 udnyttes:
 - a) I etape 1 må der udbringes husdyrgødning fra højst 142,91 DE på bedriften beregnet ud fra 136,19 DE fra slagtesvin, 6,72 DE fra kvæg. Reduceres udbringningsarealet til 101,56 ha må der højst udbringes 133,53 DE på bedriften. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste fem år, for eksempel i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
 - b) I etape 2 må der udbringes husdyrgødning fra højst 152,72 DE på bedriften beregnet ud fra 146 DE fra slagtesvin, 6,72 DE fra kvæg. Reduceres udbringningsarealet til 101,56 ha må der højst udbringes 143,34 DE på bedriften. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste fem år, for eksempel i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber
- 48) Der skal anvendes 13 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende krav om efterafgrøder i etape 1. I etape 2 skal der anvendes 13 % ekstra efterafgrøder udover de til enhver tid gældende krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

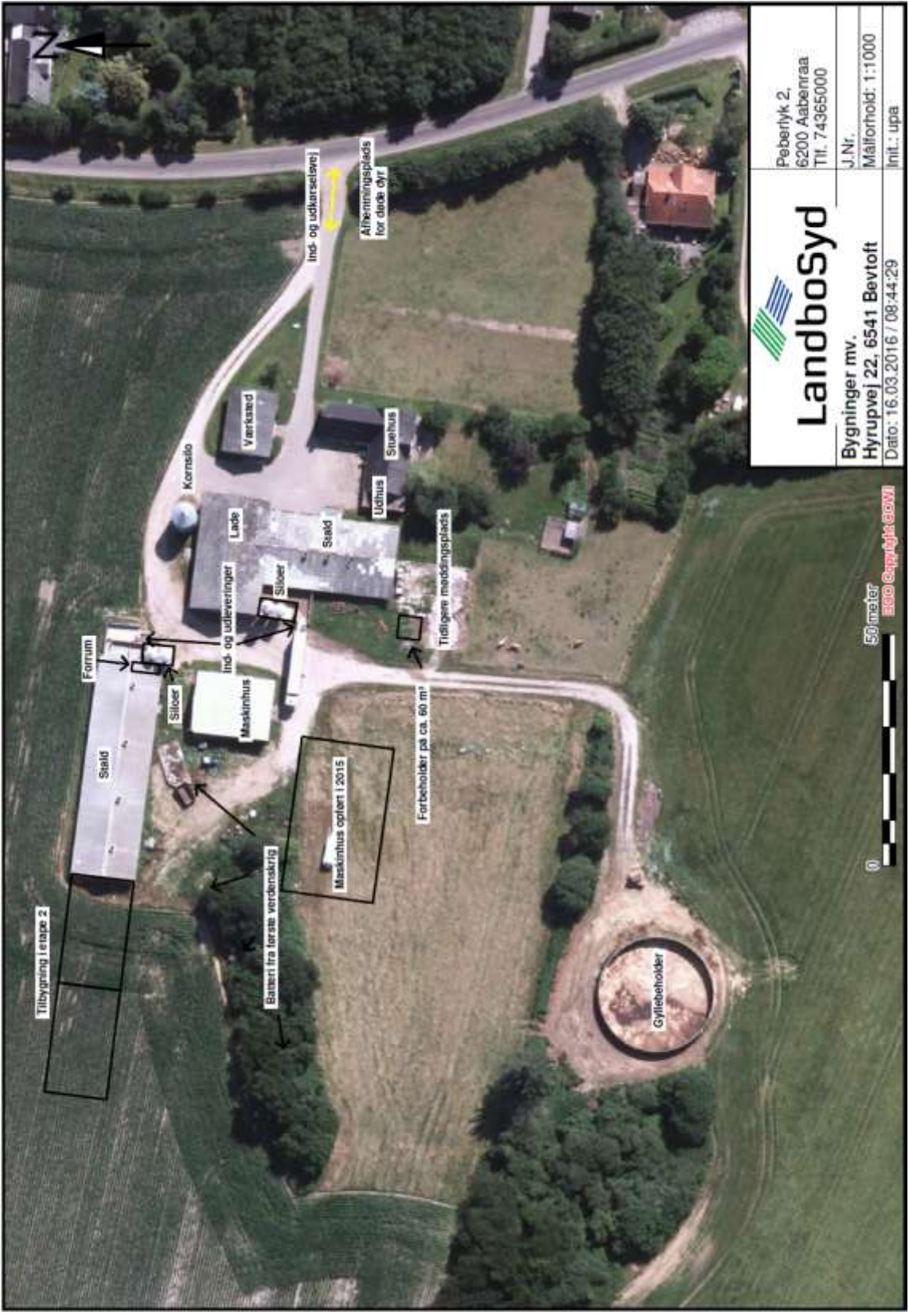
Bilag 3 - Oversigtskort over lugtgenafstand

Vejledende konsekvenszone: 519,62 meter

Bilag 4a - Oversigtskort over anlæg

 LandboSyd	Peberlyk 2,
	6200 Aabenraa Tlf. 74365000
Bygninger mv. Hyrupvej 22, 6541 Bevtøft	J.Nr.
Dato: 16.03.2016 / 08:44:29	Målforhold: 1:1000
	Int.: upa

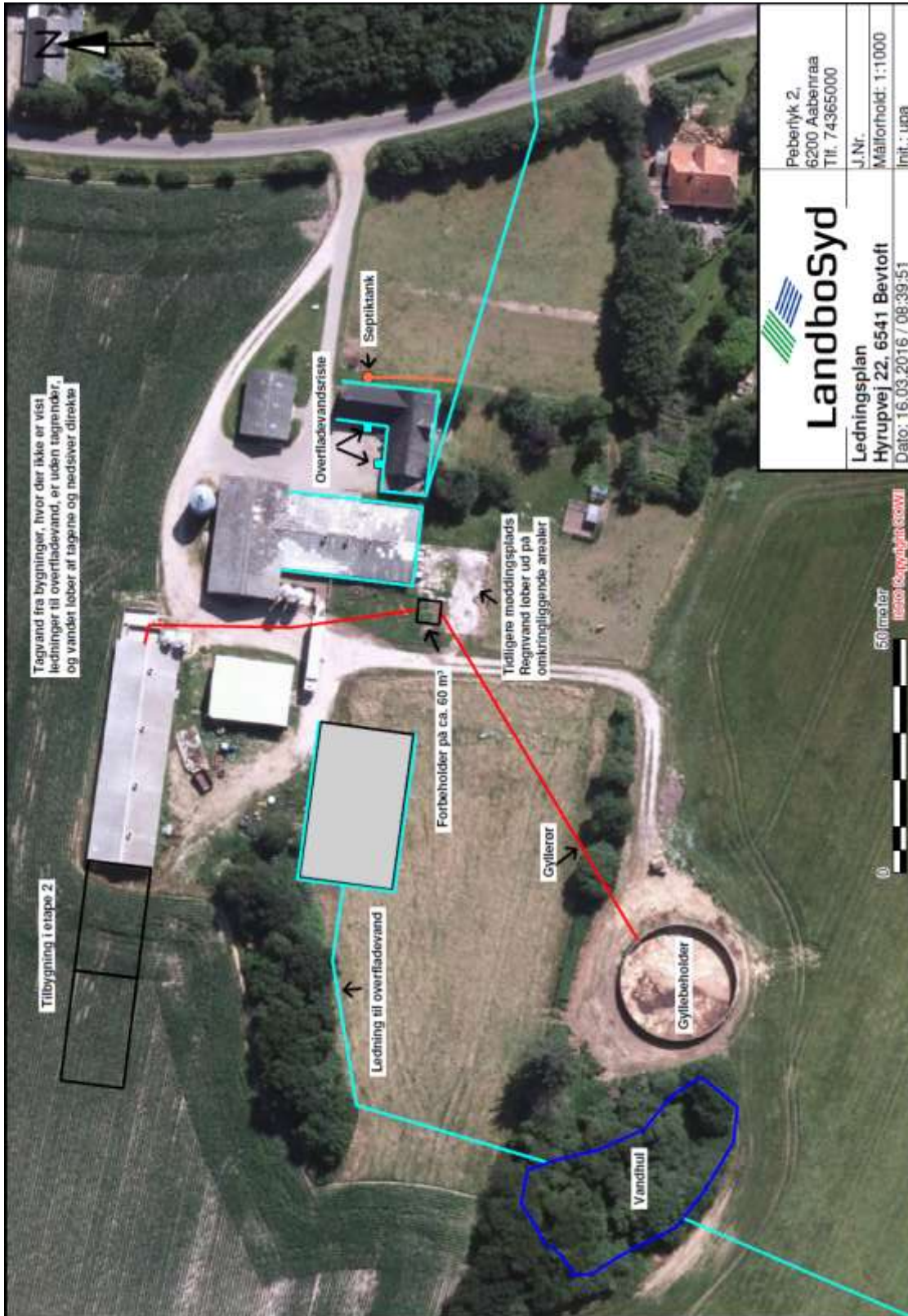

Bilag 4b – Oversigtskort over anlæg og nærmeste naboer

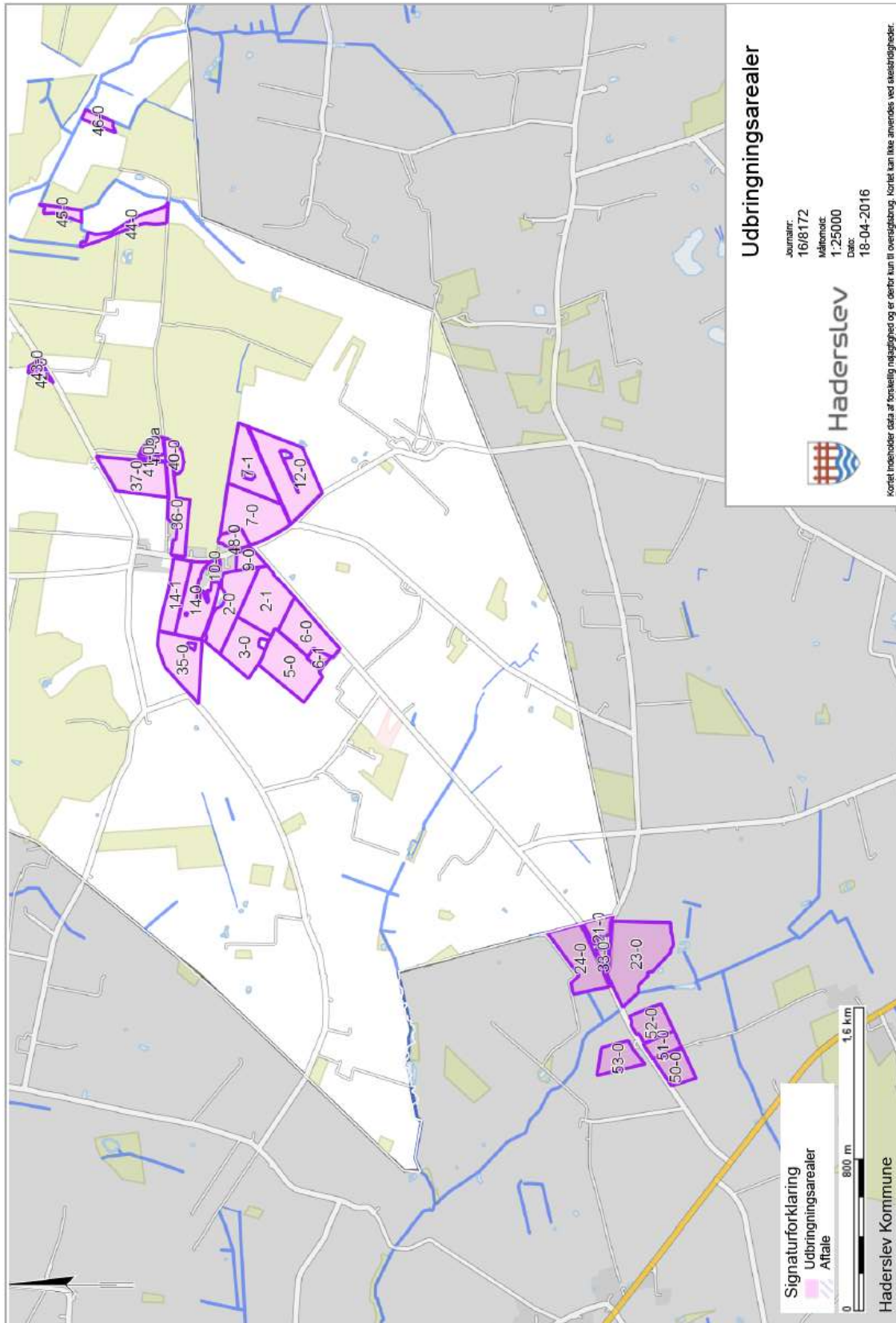

Bilag 5 - Ledningsplan

Bilag 6 - Udbringningsarealer (ejede og forpagtede)

Bilag 7 – Udtalelse fra anden kommune

TØNDER KOMMUNE

Haderslev Kommune
Erhverv
Simmerstedvej 1A, 1. sal,
6100 Haderslev

Miljø og Natur

Direkte tlf.: +4574929227
Mail: hhn@toender.dk
Sags id.: 09.17.00-P19-10-16

19-04-2016

Svar på § 46 høring – Hyrupvej 22, 6541 Bevtoft

Lars Christensen, Hyrupvej 22, 6541 Bevtoft har søgt Haderslev Kommune om en § 12 godkendelse til udvidelse af slagtesvineholdet fra 99,83 DE til 223,4 DE. Udvidelsen skal foregå i 2 etaper og der skal bygges en ny stald som tilbygning på en eksisterende stald.

Tønder Kommune er af Haderslev Kommune blevet bedt om at lave en vurdering af arealerne, der anvendes til udbringning af husdyrgødning og som ligger i Tønder Kommune, samt om bemærkninger i forbindelse med placeringen af anlægget.

Beliggenhed af anlæg

Staldanlægget ligger i et område, der ligger som en tange ind i Tønder Kommune. Det vil sige der er henholdsvis ca. 1,7 km til området af Tønder Kommune, der ligger øst for anlægget og ca. 1,7 km til området af Tønder Kommune der ligger syd og vest for anlægget. Se nedenfor.

Der er ingen naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i nærheden af anlægget og i Tønder Kommune. Nærmeste naturområde i Tønder Kommune beskyttet af husdyrbrugslovens § 7 ligger også næsten 2 km fra staldanlægget. Det vurderes, at naturområderne i Tønder Kommune ikke vil blive påvirket af ammoniakdeposition fra staldene pga. den store afstand.

Arealer

Arealerne, der ligger i Tønder Kommune, ligger uden for nitrat- og fosforklasse 1, 2 og 3. Arealerne ligger heller ikke i nitratfølsomt indvindingsområde og indeholder ikke § 3 beskyttet natur.

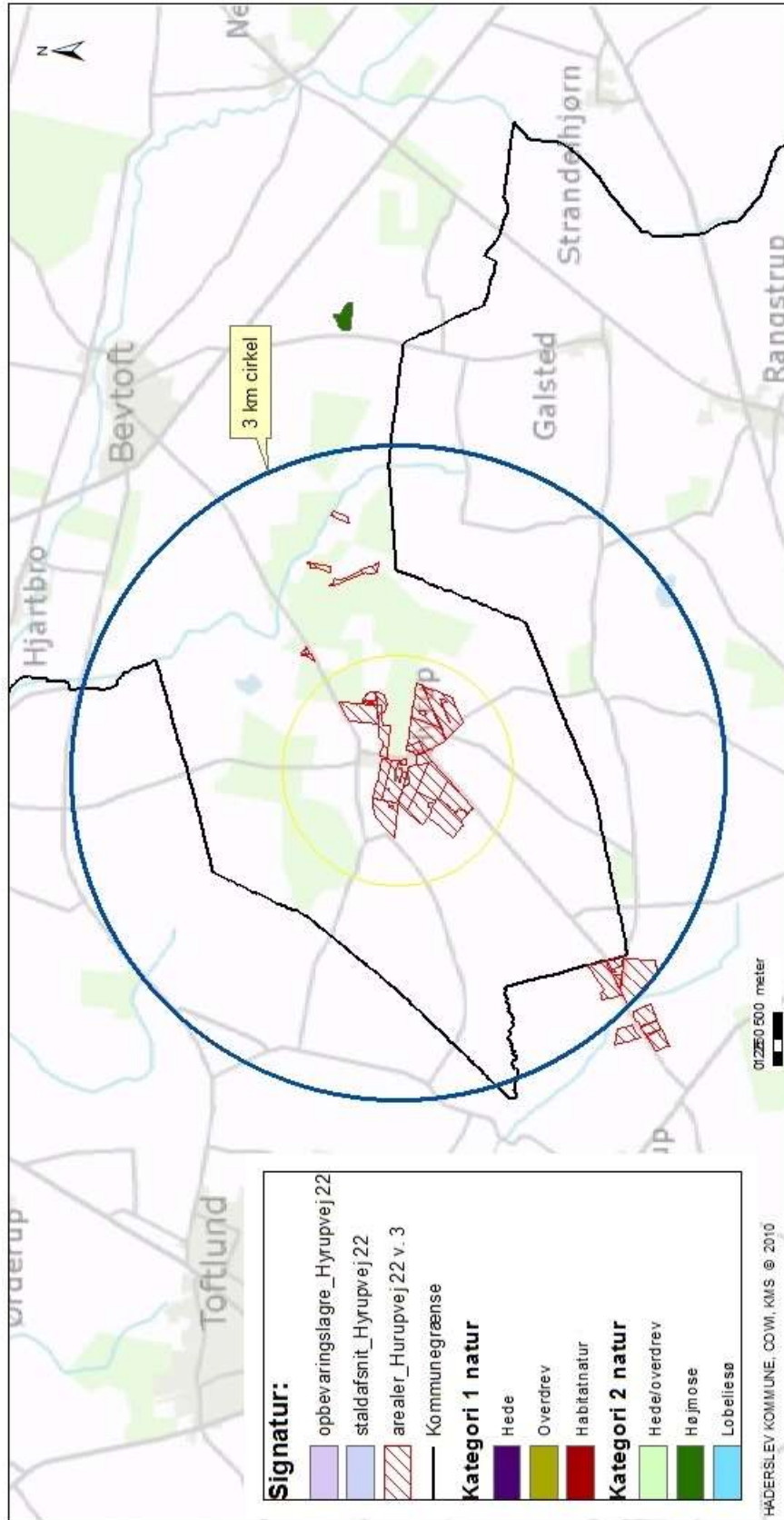
Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at der udbringes 1,41 DE/ha og udvaskningen lever op til kravet om, at udvaskningen ikke må være større end, hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlsbrug. Krav vedr. fosfor overskud på arealerne er også opfyldt. Kravene opfyldes bl.a. ved etablering af 14 % ekstra efterafgrøder.

Tønder Kommune har på den baggrund ingen bemærkninger til at arealerne indgår som udbringningsarealer i miljøgodkendelsen, men vi vil gerne have udkastet til kommentering før den endelige høring.

Venlig hilsen

Helle Højland Iversen
Miljømedarbejder

Bilag 8a - Kort over kategori 1 og 2 natur ved anlæg

Hyrupvej 22_Anlæggets beliggenhed i forhold til kategori 1 og 2 natur

Der ligger ingen kategori 1 og 2 natur indenfor 3 km fra anlægget.

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering. Kortet kan ikke anvendes ved arealafgrænsninger. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug

Sagsbehandler: BIMY

Journalnummer: 16/8172

Udskrevet den: 11. april 2016

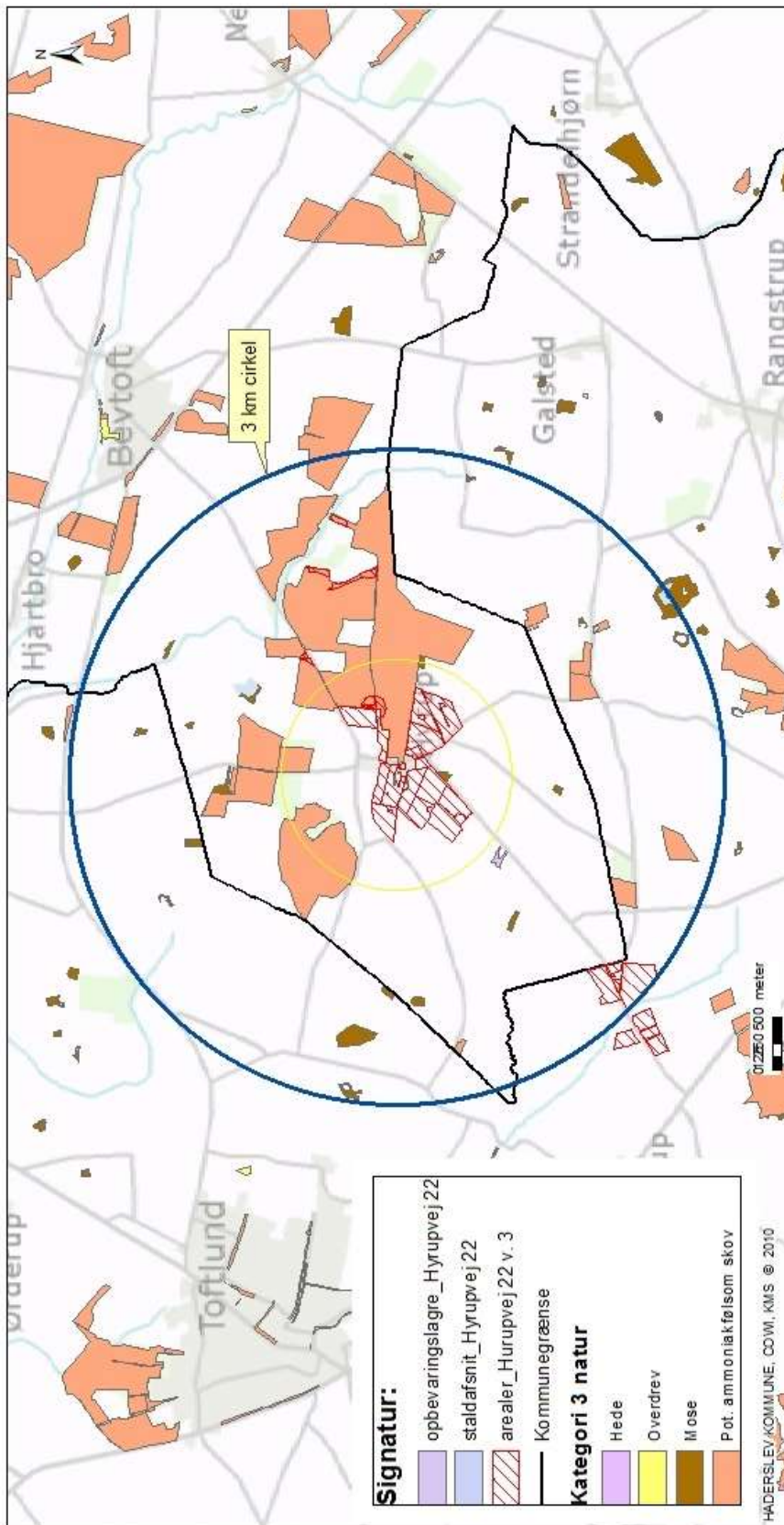
1:52.250

Haderslev

Bilag 8b - Kort over kategori 3 natur ved anlæg

Hyrupvej 22_Anlæggets beliggenhed i forhold til kategori 3 natur

Indenfor 1000 m fra anlægget findes der potentiel ammoniakfølsom skove og en mose

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orientering. Kortet kan ikke anvendes ved stedsindgivelser. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og BorgerService - Teknik og Miljø

Natur og Landbrug

Sagsbehandler: BIMY

Journalnummer: 16/8172

Udskrevet den: 11. april 2016

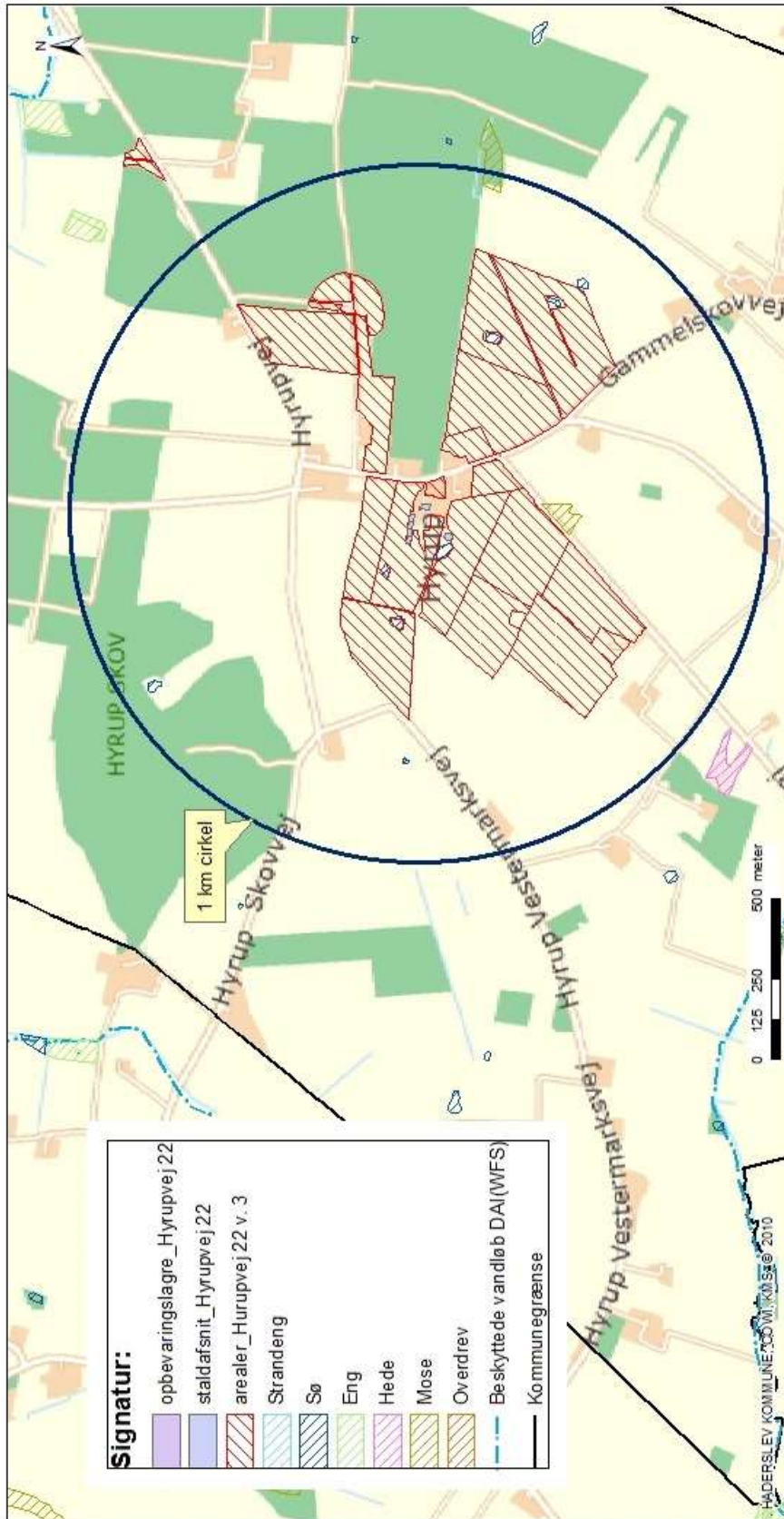
1-52.250

Haderslev

Bilag 9 - Kort over § 3 natur ved anlæg

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug

Sagsbehandler: BIMY

Journalnummer: 16/8172

Udskrevet den: 11. april 2016

1:17.189

Haderslev

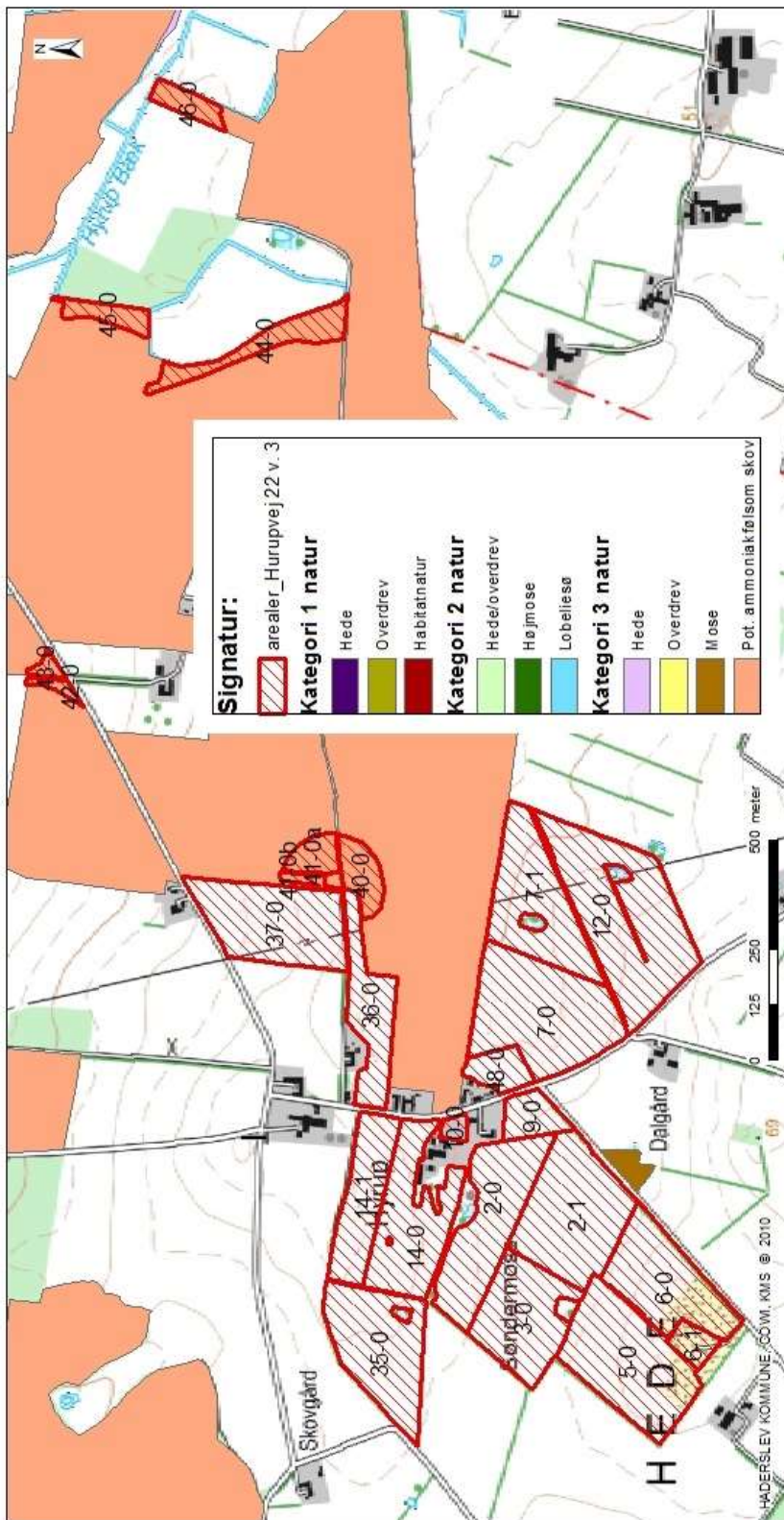
Hyrupvej 22_Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 beskyttede naturtyper.

Der findes et antal vandhuller og en mose indenfor 1000 m fra anlægget.

Kortet indeholder data af forrestilling, naturtyper og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved arealindmålinger. Der findes forrestilling for kortets ajourføringsstatus.

Bilag 10 - Kort over kategoriseret natur ved arealer

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
 Natur og Landbrug
 Sagsbehandler: BIMY
 Journalnummer: 16/8172
 Udskrevet den: 14. maj 2016
 1:12.500

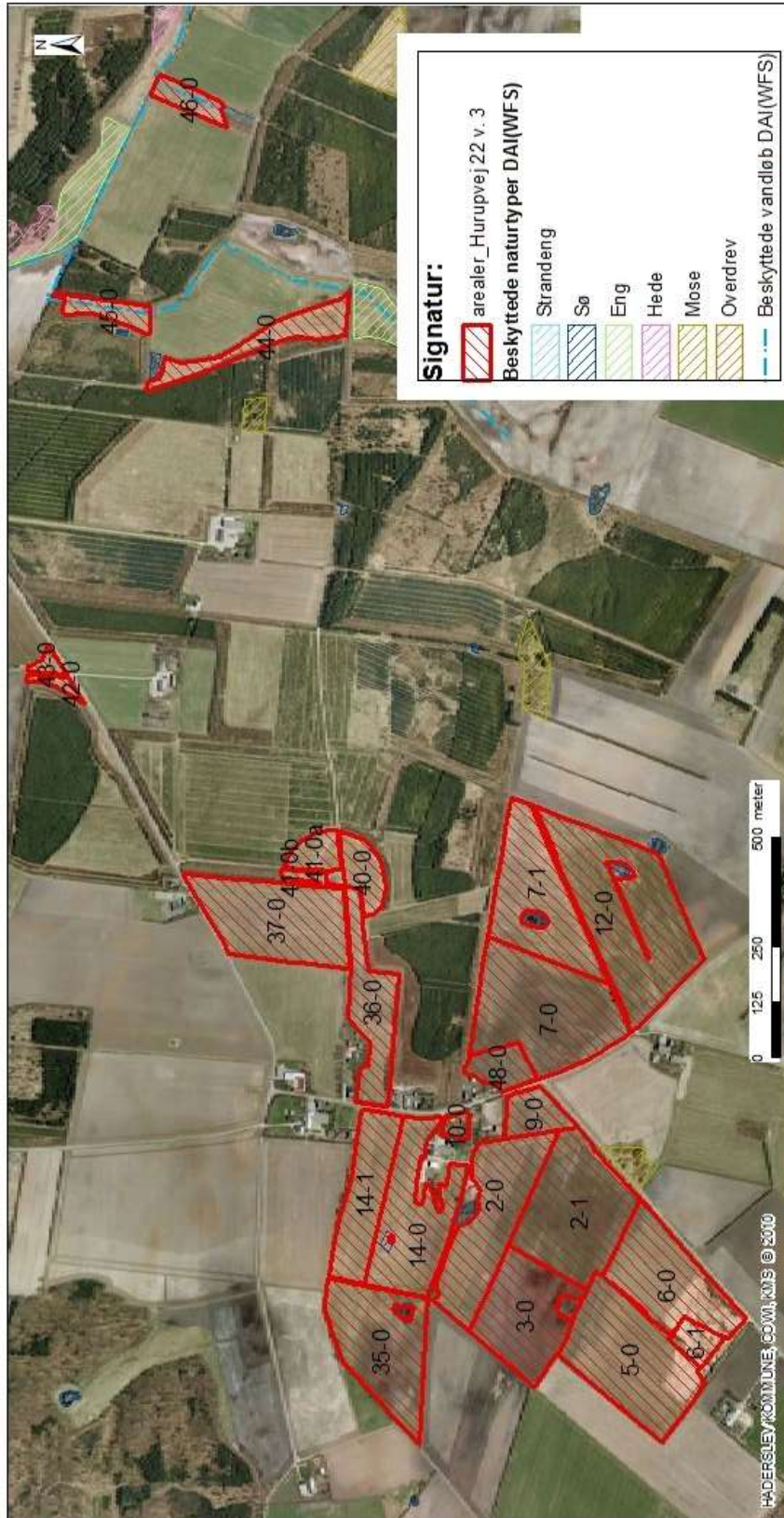
Haderslev

Hyrupvej 22_Kort over kategoriseret natur ved arealer.

Der findes en mose ved mark 2-1. Den potentielt ammoniakfølsomme skov er vurderet som ikke kategori 3.

Kortet indeholder data af forestilling nedsigtighed og er derfor kun til orientering.
 Kortet kan ikke anvendes ved skelstregninger. Der tages forbehold for uløste skovringsstatus.

Bilag 11 - Kort over § 3 natur ved arealer

Hyrupvej 22_Kort over § 3 natur jf. Naturbeskyttelsesloven ved arealer.

Der findes vandhuller på flere udbringingsarealer og et beskyttet vandløb langs mark 45-0.

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsbrug. Kortet kan ikke anvendes ved stedsnøgler. Der lægges størrelsesforholdets ajourføringsstatus.

Erhvervs- og BorgerService - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug

Sagsbehandler: BIMY

Journ.alnummer: 16/8172

Udskrevet den: 14. maj 2016

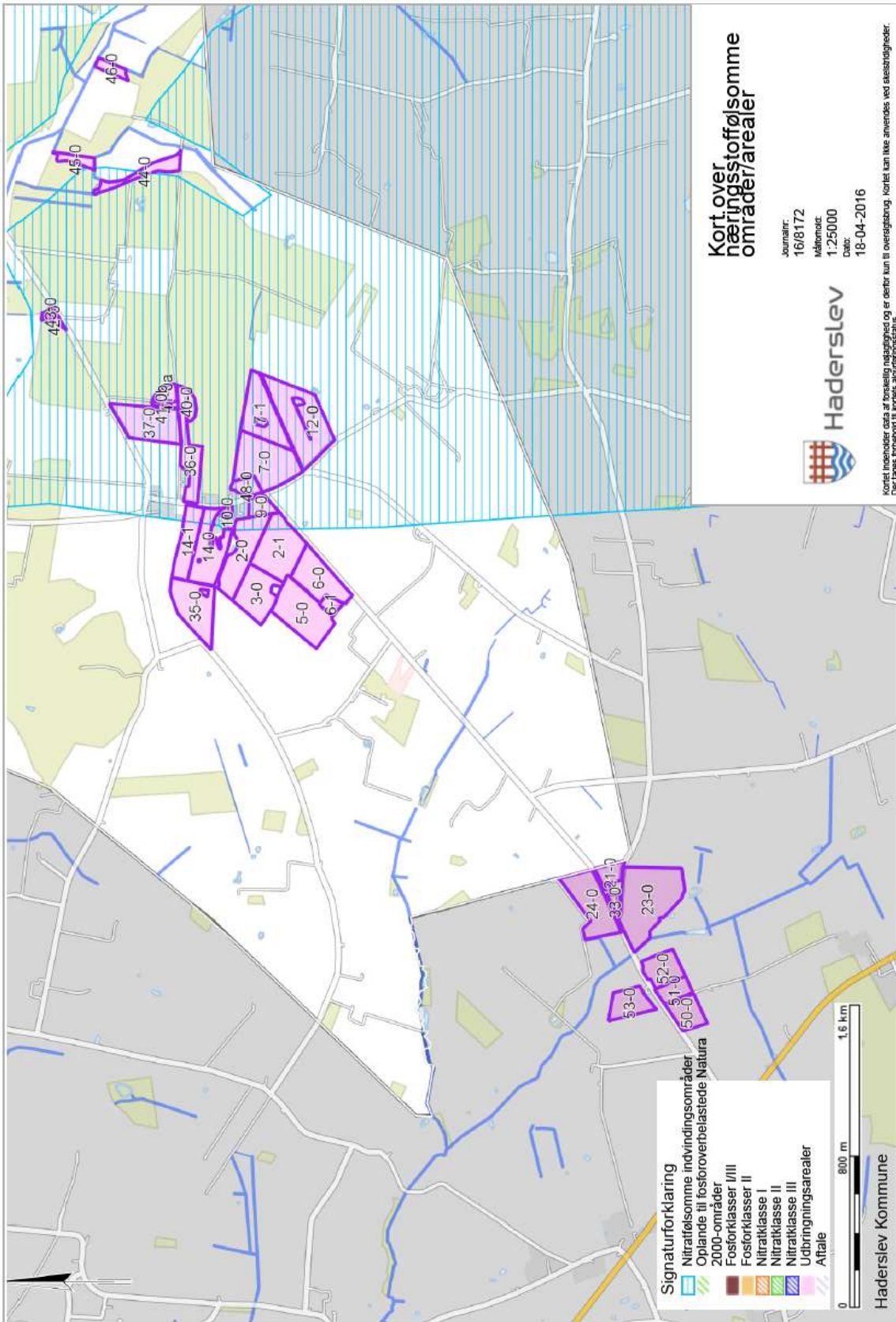
1:12.500

Haderslev

Bilag 12 - Kort over næringsstoffølsomme områder/arealer

Bilag 13 - Kort over vandløb og skrånende arealer

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
Natur og Landbrug

Sagsbehandler: BIMY

Journalnummer: 16/8172

Udskrevet den: 14. maj 2016

1:12.500

Haderslev

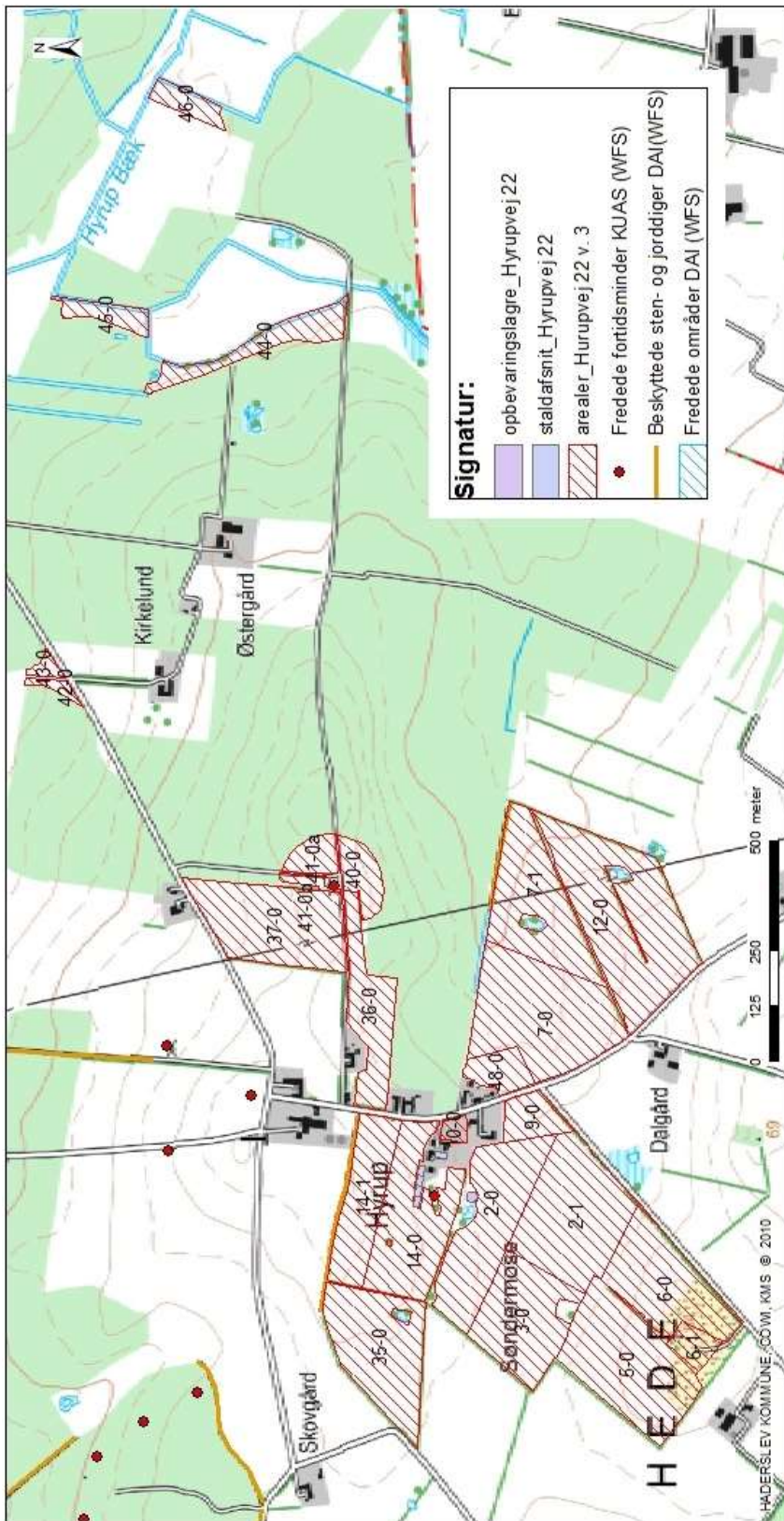
Hyrupvej 22_Kort med vandløb og skrånende arealer.

Der er ingen steder terrænfald over 6 grader til vandløb eller søer.

Kortet indeholder data af teknisk naturtype og er derfor kun til orientering.
Kortet kan ikke anvendes ved beslutningsgrundlag. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Bilag 14 - Kort over fortidsminder, sten og jorddiger og fredede områder

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
 Natur og Landbrug
 Sagsbehandler: BIMY
 Journalnummer: 16/8172
 Udskrevet den: 14. maj 2016
 1:12.500

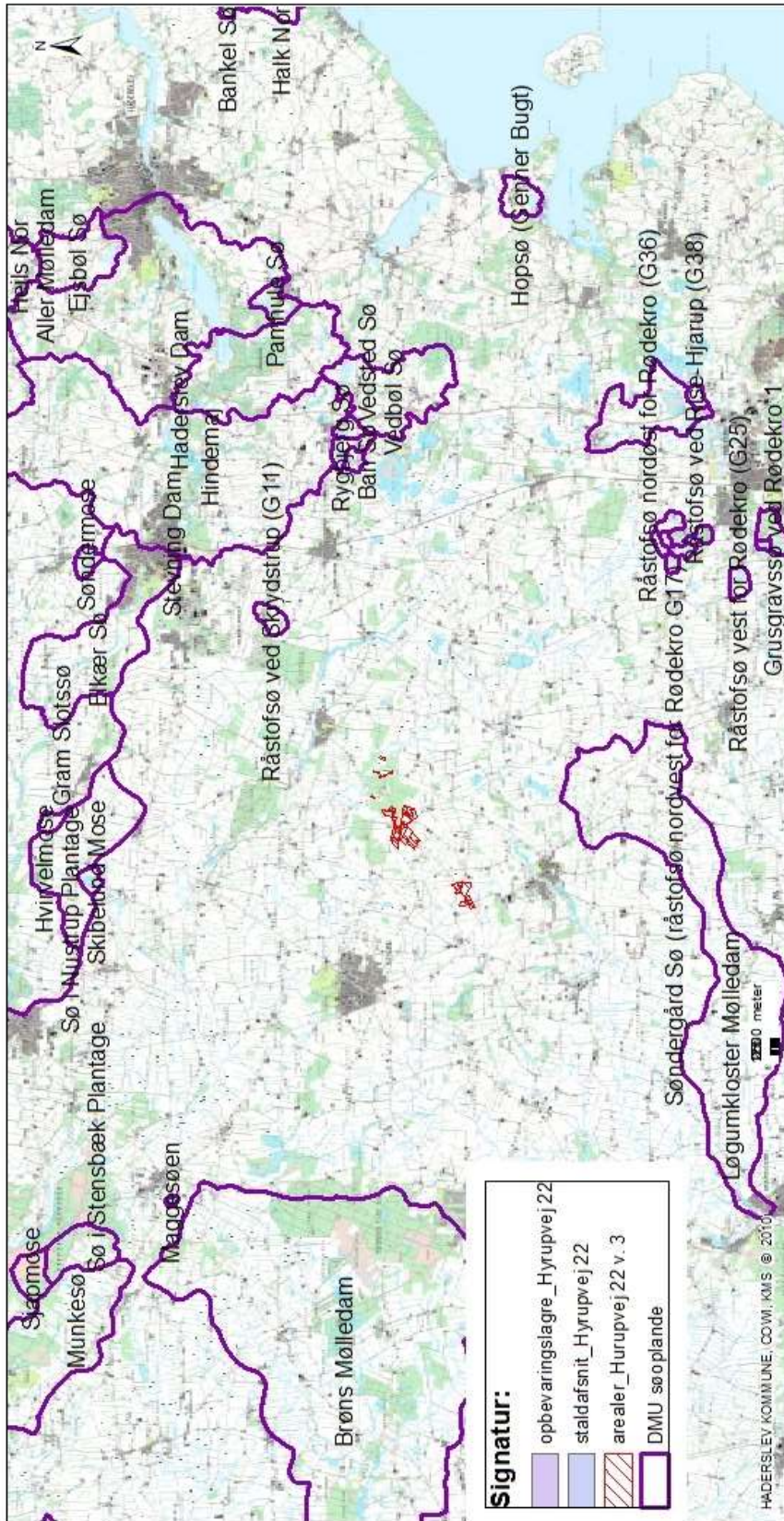

Haderslev

Hyrupvej 22_Kort med fortidsminder, sten- og jorddiger og fredede områder.
 Der er ingen frede arealer i forbindelse med udbringningsarealerne, med et en fredede fortidsminder i form af en rundhøj ved mark 41-1a og et batteri fra 1. verdenskrig ved mark 14-0.
 Desuden findes der beskyttede sten- og jorddiger op til flere arealer.

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsform.
 Korteplaner ikke anvendes ved skelstrøg. Der tages forbehold for kortets ajourføringsskizus.

Bilag 15 - Kort over søoplände

Signatur:

- opbevaringslagre_Hyrupvej 22
- staldafsnit_Hyrupvej 22
- arealer_Hyrupvej 22 v. 3
- DMU søoplände

Erhvervs- og Borgerservice - Teknik og Miljø
 Natur og Landbrug
 Sagsbehandler: BIMY
 Journalnummer: 16/8172
 Udskrevet den: 14. maj 2016

1:185.310

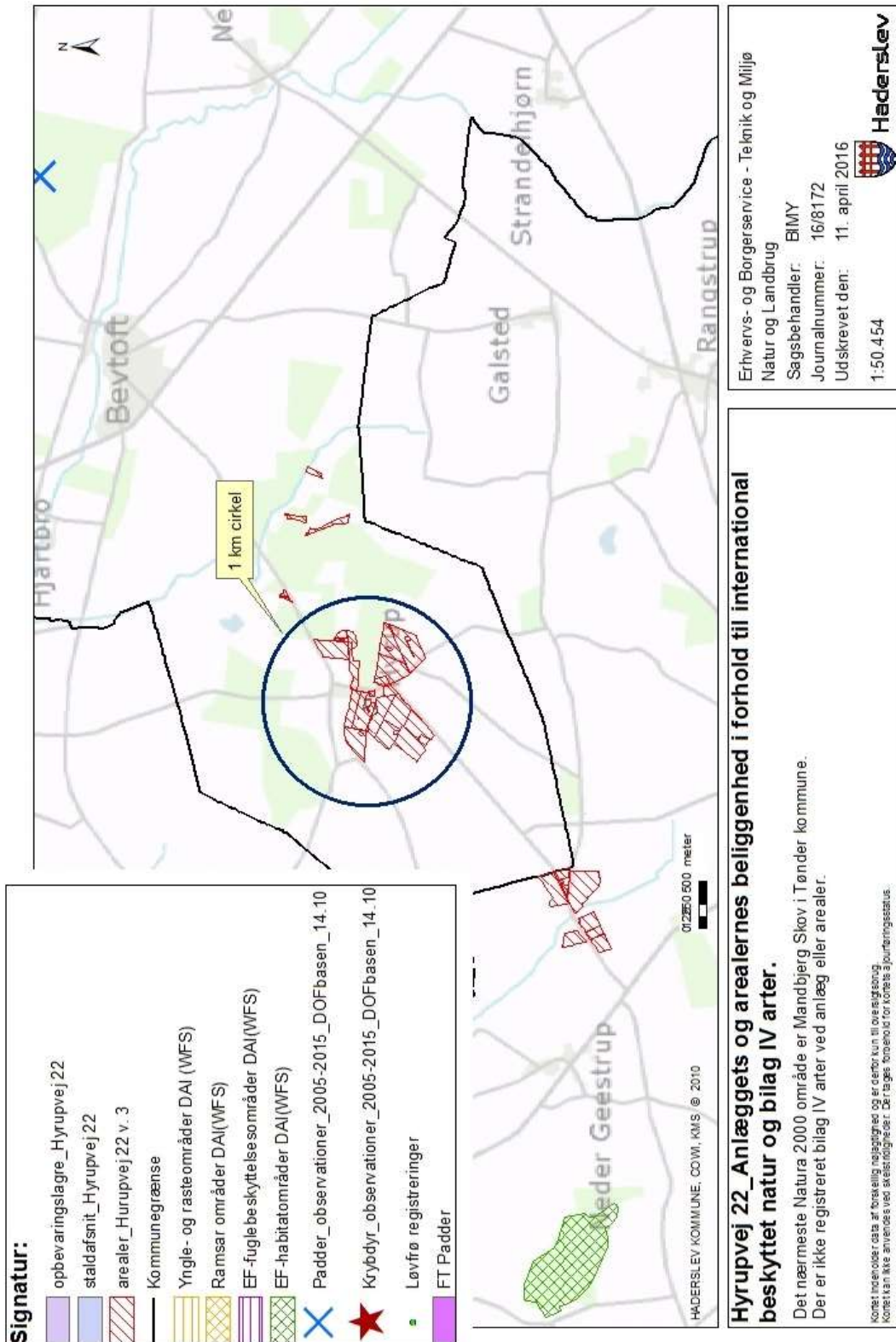
Hyrupvej 22_Arealernes beliggenhed i forhold til søoplände.

Arealerne ligger udenfor søoplände.

Kortet indeholder data af forskellig nøjagtighed og er derfor kun til orienteringsbrug. Kortet kan ikke anvendes ved skelstrøgsmålinger. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Bilag 16 - Kort over Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg og arealer

Bilag 17 – Potentielle bilag IV arter

Bilag IV-arterne omfatter følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og Markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten Snæbel, (v) insekter med arter af biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten Tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul stenbræk og Krybende Sumpskærm.

Herunder følger en gennemgang af de Bilag IV-arter, som kan have yngle- og rasteområde i Haderslev Kommune, eller som kan påvirkes af projekter heri, samt en overordnet vurdering af hvilke projekter der påvirker disse arter.

Flagermus

Frynseflagermus (*Myotis nattereri*) er fundet i alle landsdele, men arten er ret sjælden. Den yngler i huse og hule træer og er ofte knyttet til løvtræsbevoksninger, hvor den søger føde langs hegn og skovkanter. Rasteområder er kældre, kassematter og kalkgruber.

Vandflagermus (*Myotis daubentoi*) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og vandhuller, og hviler og overvintrer i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeloftet, og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gårde, haver, parker, alléer og små løvskove.

Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter.

Brun flagermus (*Nyctalus noctul*) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler og raster kun i gamle løvtræer. Den jager over åbent agerland, søer og over skov.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) findes på spredte lokaliteter rundt om i landet, og er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Artens yngleområde er menneskelig bebyggelse, og dens ses ofte jage i lyset af store gadelamper som tiltrækker insekter. Rasteområder er ligeledes bygninger.

Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Dens yngleområder er huse og hule træer. Arten er stærkt tilknyttet ældre løvtræer, hvor den jager i de åbne rum under kronerne. Rasteområder er formentlig de samme som yngleområderne.

Pipistrelflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) findes især i løvskovsrige egne, og er derfor særlig udbredt i Østjylland og Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov. Den er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune.

Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Arten er registreret mellem Spangså og Revsø skov samt ved Hammelev og Østerskov. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger, overdrevsskrænter og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusen må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter.

I birkemusens udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Odder (*Lutra lutra*)

Findes i alle større vandløbssystemer helt ned til den dansk-tyske grænse. Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder. Om dagen opholder den sig i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet, der kan give ly. Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odder er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året

Projekter som indebærer opsplitning af bestande og levesteder eller som ødelægger eller forringer yngle- og rasteområder kan påvirke odderens yngle- og rasteområder.

Markfirben (*Lacerta agilis*)

Arten findes udbredt i stort set hele landet. Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, som er kendetegnet ved, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser.. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skrånninger. Markfirben bruger bl.a sten- og jorddiger samt levende hegn som spredningskorridorer

Projekter som påvirker jord- og stendiger samt levende hegn kan påvirke artens levesteder. Ligeledes vil projekter der indebærer ændret arealanvendelse af egnede yngle- og rasteområder kunne påvirke arten.

Padder

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er udbredt i hele landet undtagen Bornholm, men er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Dens foretrukne yngleområder er vandhuller, som indgår i sammenhængende naturområder, men arten er i stand til at yngle i næsten alle former for vådområder. Rasteområder er oftest på landjorden, og arten er afhængig af gode terrestriske, gerne fugtige levesteder nær ynglestedet.

Løgfør (*Pelobates fuscus*) forekommer i hele landet undtagen Fyn og Bornholm. Arten er truet og i tilbagegang. Dens foretrukne yngleområder er lysåbne vegetationsrige rene vandhuller og vådområder. Rasteområder er ofte bar jord eller sand, samt områder med lav vegetation, hvor arten har mulighed for at grave sig ned. Artens mobilitet er ringe, og den er derfor afhængig af et velfungerende netværk af vandhuller.

Løvfør (*Hyla arborea*) er udbredt i den sydøstlige del af landet samt i området omkring Århus og Vejle. Arten er kortlagt i den "gamle" Haderslev Kommune og fundet på en lang række lokaliteter, Løvfør yngler i lavvandede lysåbne vandhuller, hvoriblandt tidvise våde lavninger på afgræssede arealer er de mest optimale. Artens rasteområder er skovbryn, levende hegn og krat, hvor den opholder sig på mindre træer og buske.

Strandtudse (*Bufo calamita*) findes spredt langs kysten i Danmark, samt på en række indlandslokaliteter. Arten foretrækker at yngle i temporære, lysåbne, vandansamlinger som ofte er uden vegetation. Rasteområder er åbne arealer med ingen eller meget lav vegetation, f.eks. afgræssede enge og strandenge, men også dyrkede marker. Yngle- og rasteområder vil ofte ligge inden for samme område men kan, hvor der er egnede vandringsruter, ligge adskilt.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) er udbredt i det meste af Danmark. Den yngler i lysåbne vegetationsrige lavvandede vandhuller af varierende størrelse, men med rent vand. Vandhuller af dårligere kvalitet kan fungere som levesteder og rasteområder. Levesteder og rasteområder på land er oftest nær vandhullet og ofte knyttet til skov. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfør gør.

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne vandhuller er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder mens mere tilgroede vandhuller ofte kan fungere som rasteområder.

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Arten forekommer i alle danske farvande og har levested i Vadehavet og Lillebælt. Der kendes ikke til specifikke yngle- og rasteområder for marsvin.

Der er kun ringe viden om, hvilke menneskeskabte forhold der påvirker marsvinet. Alle større ændringer og indgreb som påvirker havområder er potentielt skadelige for marsvinets levevis.

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Arten lever i Vadehavsområdet og de tilstødende vandløb. Snæbel yngler i de nederste og mellemste dele af større vandløb. Det vurderes, at der foruden Vidå i dag kun findes selvreproducerende bestande i Ribe Å, Varde Å og Brede Å, mens der tilsyneladende er en svigtende eller meget lille produktion af snæbel i Kongeå og Sneum Å og en lille bestand i Brøns Å, hvor der ikke har været udsat yngel. Opstrøms i de forskellige åsystemer er der en række sideløb som er vigtige nuværende eller mulige fremtidige gydeområder for snæbelen, herunder Gelså samt Fladså/Gram Å. Der ligger et forslag til at udvide Natura 2000 området

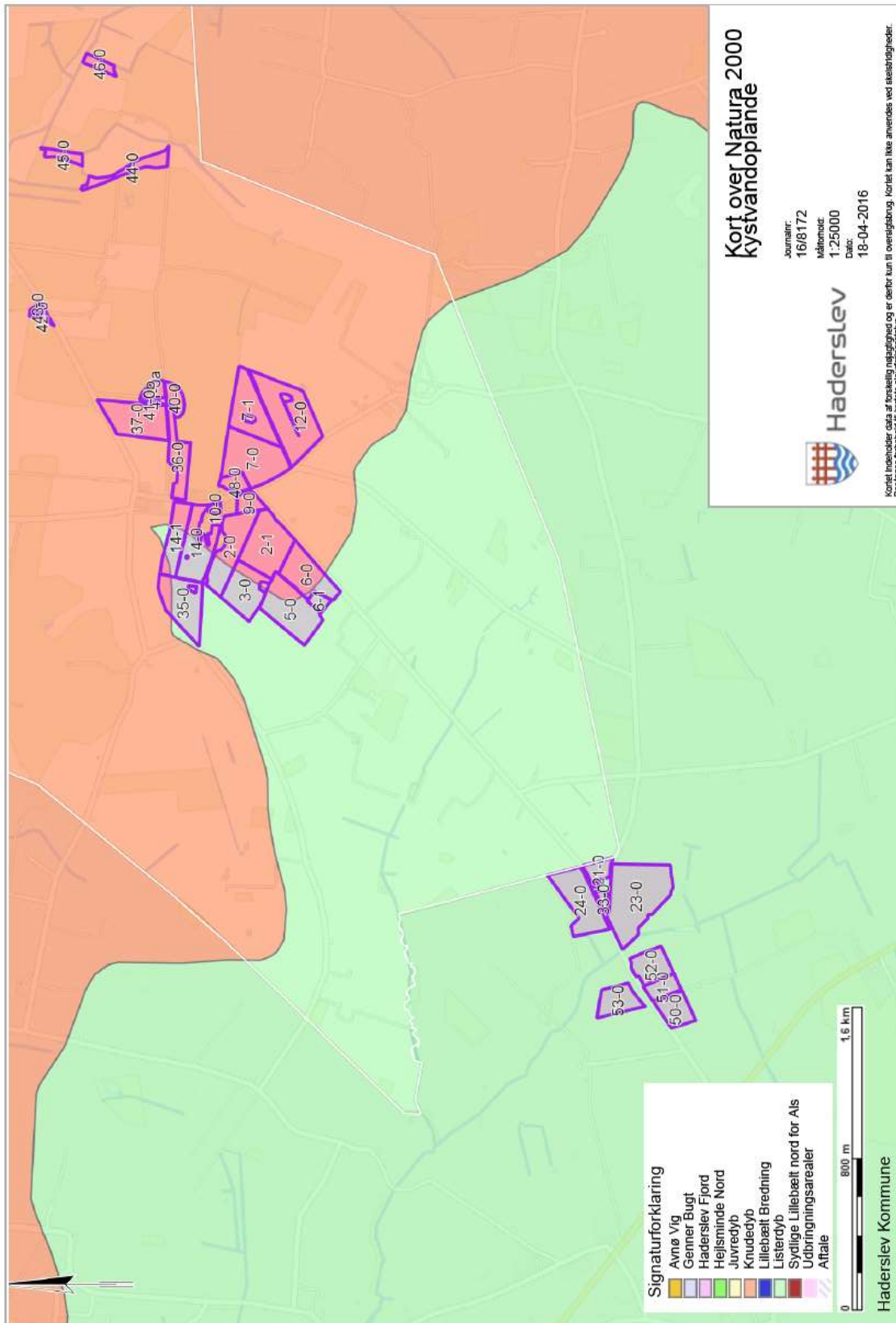

Vadehavet med vandløbsstrækninger Gelså frem til Gelsbro og Gram Å frem til Fole Hareby engvandingsselskabs opstemning med udpegning som potentielt gydeområde for snæbel. Snæblens ynglesucces er afhængig af god vandkvalitet, grusbund og vintergrønne vandplanter. Yngelen tåler ikke saltvand før de er nået en vis størrelse, og er derfor afhængig af mindre søer og vinteroversvømmede områder som er indskudt i vandsystemet. Efter gydningen trækker snæblen ned i de nedre dele af vandløbene og Vadehavet.

Projekter som forringer vandkvaliteten i vandløb med forekomst af snæbel kan påvirke artens ynglesucces. Ligeledes vil projekter hvor der er særlig risiko for erosion til vandløb kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Bilag 18 - Kort over Natura 2000 kystvandomplande

Bilag 19 - Ansøgningen

Ansøgningen er indsendt igennem www.husdyrgodkendelse.dk med ansøgningsnummer 85723.

- Første ansøgning, version 1, 28 sider og 0 bilag er modtaget den 21. marts 2016.
- Endelig ansøgning, version 2, 30 sider og 0 bilag er modtaget den 4. april 2016.

Der er indsendt beregninger for etape 1:

- Version 1, skema 85445, 28 sider og 6 bilag er modtaget den 21. marts 2016
- Endelig version 3, skema 85445, 29 sider og 6 bilag er modtaget den 4. april 2016.

Beredskabsplan som der henvises til i vilkår 9 er indsendt som bilag til skema 85445 den 21. marts 2016.

Ansøgningskemaer samt bilag, mailkorrespondance mv. udleveres gennem aktindsigt til sag nr. 16/8172 ved henvendelse til Haderslev Kommune, Erhverv på tlf. 74 34 21 45 eller på mail; landbrugssager@haderslev.dk.